

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
PAOLA MENGOZZIHO
přednesené dne 20. července 2017¹

Věc C-127/16 P

**SNCF Mobilités, dříve Société nationale des chemins de fer français (SNCF)
proti**

Evropské komisi

„Kasační opravný prostředek – Podpory poskytnuté Francouzskou republikou společnosti Sernam – Podpora na restrukturalizaci a navýšení kapitálu, záruky a odepsání pohledávek společností SNCF vůči společnosti Sernam – Prodej aktiv v celku – Kritérium soukromého investora – Použitelnost – Vyrovnávací opatření“

Obsah

I. Skutečnosti předcházející sporu	4
II. Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek	5
III. Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastnic řízení	6
IV. Právní analýza	6
A. Úvodní připomenutí: od rozhodnutí Sernam 1 k rozhodnutí Sernam 3	6
B. Ke kasačnímu opravnému prostředku	11
1. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávných právních posouzení, nedostatečného odůvodnění a ze zkreslení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2	11
a) K první a třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku	11
1) Napadený rozsudek	11
2) Shrnutí argumentace účastnic řízení	12
i) K první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku	12

¹ – Původní jazyk: francouzština.

ii) K třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku	13
3) Analýza	13
b) K druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku	16
1) Napadený rozsudek	16
2) Shrnutí argumentace účastnic řízení	16
3) Analýza	17
2. K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál dopustil tím, že nesprávně konstatoval, že nabídku předloženou vedením nelze považovat za výsledek otevřeného a transparentního řízení.....	17
a) Napadený rozsudek	17
b) Shrnutí argumentace účastnic řízení	18
c) Analýza	18
3. K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu ze zkreslení skutkového stavu a z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál dopustil tím, že se nesprávně domníval, že nabídka vedení společnosti Sernam byla mnohem méně výhodná pro prodávajícího než nezávazné nabídky ostatních zájemců	20
a) Napadený rozsudek	20
b) Shrnutí argumentace účastnic řízení	20
c) Analýza	21
4. Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení a z nedostatečného a rozporného odůvodnění, neboť Tribunál rozhodl, že Komise nijak nezaměnila předmět prodeje aktiv společnosti Sernam a jejich kupní cenu	22
a) Napadený rozsudek	22
b) Shrnutí argumentace účastnic řízení	22
c) Analýza	23
5. K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení a ze zkreslení výroku rozhodnutí Sernam 2 tím, že se Tribunál domníval, že zápis pohledávky odpovídající vrácení podpory ve výši 41 milionů eur do pasiva likvidace společnosti Sernam nebyl v souladu s článkem 4 rozhodnutí Sernam 2	24
a) Napadený rozsudek	24
b) Shrnutí argumentace účastnic řízení	26
c) Analýza	27
1) K předmětu převodu	28
2) K totožnosti akcionářů	29

3) K okamžiku převodu	29
4) K hospodářské logice operace	30
5) K ceně převodu	30
6) Závěry ohledně pátého důvodu kasačního opravného prostředku	30
6. K šestému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení, nedostatečného odůvodnění a ze zkreslení skutkového stavu, neboť Tribunál rozhodl, že se na převod aktiv společnosti Sernam v celku nevztahuje zásada soukromého investora	31
a) Napadený rozsudek	31
b) K první části šestého důvodu kasačního opravného prostředku	32
1) Shrnutí argumentace účastnic řízení	32
2) Analýza	33
c) K druhé části šestého důvodu kasačního opravného prostředku	33
1) Shrnutí argumentace účastnic řízení	33
2) Analýza	35
d) K třetí části šestého důvodu kasačního opravného prostředku	36
1) Shrnutí argumentace účastnic řízení	36
2) Analýza	38
e) Závěry o šestém důvodu kasačního opravného prostředku	40
7. K argumentům uplatněným Komisí, které se týkají přípustnosti žaloby v prvním stupni	40
V. K nákladům řízení	40
VI. Závěry	41

1. Projednávaným kasačním opravným prostředkem se společnost SNCF Mobilités (dále jen „SNCF“)² domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 17. prosince 2015, SNCF v. Komise³ (dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál zamítl její žalobu na neplatnost podanou proti rozhodnutí Komise 2012/398/EU ze dne 9. března 2012 o státní podpoře SA.12522 (C 37/08) – Francie: uplatňování rozhodnutí „Sernam 2“ (dále jen „rozhodnutí Sernam 3“)⁴.

2 – Pro podrobnější informace o navrhovateli viz bod 1 napadeného rozsudku.

3 – T-242/12, EU:T:2015:1003.

4 – Úř. věst. 2012, L 195, s. 19.

I. Skutečnosti předcházející sporu

2. Rozhodnutím přijatým dne 23. května 2001⁵ (dále jen „rozhodnutí Sernam 1“) Evropská komise povolila, aby byla za určitých podmínek poskytnuta podpora na restrukturalizaci společnosti Sernam v celkové výši 503 milionů eur⁶.

3. V druhém rozhodnutí přijatém v roce 2004⁷ (dále jen „rozhodnutí Sernam 2“) Komise konstatovala, že některé z podmínek, jež byly stanoveny v rozhodnutí Sernam 1, nebyly splněny, takže došlo ke zneužití povolené podpory.

4. V tomto kontextu jednak rozhodla, že s výhradou dodržení nových podmínek je podpora ve výši 503 milionů eur schválená rozhodnutím Sernam 1 slučitelná s vnitřním trhem s výhradou podmínek stanovených v člancích 3 a 4 rozhodnutí Sernam 2. Kromě toho zjistila, že byla poskytnuta dodatková podpora ve výši 41 milionů eur, jež je neslučitelná s vnitřním trhem, a kterou tedy musí francouzské orgány získat zpět.

5. Společnost SNCF využila možnost stanovenou v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2⁸ a rozhodla se prodat aktiva společnosti Sernam v celku. Podle francouzských orgánů hospodářský stav společnosti Sernam neumožnil získat nabídky s pozitivním zhodnocením v rámci zadávacího řízení provedeného na účet společnosti SNCF třetí stranou. Všechny nabídky předložené v rámci tohoto řízení údajně dospěly ke značně záporné hodnotě a nebyla předložena žádná závazná nabídka. Bylo proto rozhodnuto pokračovat v diskusích pouze s konsorciem tvořeným zájemcem č. 5, spojeným s vedením společnosti Sernam. Dne 15. června 2005 zájemce č. 5 nakonec ústně sdělil společnosti SNCF, že není schopen předložit nabídku na převzetí, byť podmíněnou, do 30. června 2005.

6. Dne 30. června 2005 proto společnost SNCF rozhodla, že prodá aktiva společnosti Sernam v celku vedení společnosti Sernam. Po tomto převodu vstoupila společnost Sernam ke dni 15. prosince 2005 do likvidace. Pohledávka 41 milionů eur, která odpovídala státní podpoře, která měla být vrácena na základě čl. 1 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, byla zapsána do pasiva likvidace společnosti Sernam. Z této částky mohla společnost SNCF skutečně po ukončení likvidace získat zpět částku 2,75 milionu eur.

7. V návaznosti na stížnosti podané dne 24. června 2005, 10. dubna 2006 a 23. dubna 2007 konkurenty, kteří tvrdili, že rozhodnutí Sernam 2 bylo provedeno chybně nebo protiprávně, Komise dopisem ze dne 16. července 2008⁹ informovala Francouzskou republiku o svém rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení upravené v čl. 88 odst. 2 ES, které vedlo k přijetí rozhodnutí Sernam 3 ze dne 9. března 2012, které bylo francouzským orgánům předáno dne 26. března 2012.

8. V tomto rozhodnutí Sernam 3 se Komise domnívala, že při převodu aktiv společnosti Sernam v celku nebyly dodrženy podmínky stanovené v rozhodnutí Sernam 2 a že neslučitelná podpora ve výši 41 milionů eur nebyla získána zpět. Dospěla k závěru, že státní podpora ve výši 503 milionů eur podmíněně schválená rozhodnutím Sernam 2 byla provedena protiprávně, a že je tedy neslučitelná se

5 – Rozhodnutí č. D/288742 o státní podpoře NN 122/00 (ex NJ 140/00) – Francie – Podpora na restrukturalizaci SCS SERNAM společnosti SNCF.

6 – Pro podrobnější informace o společnosti Sernam a jejím vývoji viz bod 1 a násl., body 20 a 21 napadeného rozsudku. Z důvodu různých názvů společnosti Sernam v průběhu správního řízení (Sernam SCS, Sernam SA) se pro zjednodušení v tomto stanovisku omezím na odkazování na „Sernam“ obecně.

7 – Rozhodnutí 2006/367/ES ze dne 20. října 2004, které se týká státní podpory částečně poskytnuté Francií ve prospěch podniku Sernam (Úř. věst. 2006, L 140, s. 1).

8 – Jehož znění je převzato v bodě 22 tohoto stanoviska.

9 – Pokud jde o rozhodnutí o zahájení řízení, viz Úř. věst. 2009, C 4, s. 5.

společným trhem¹⁰. Komise se mimoto domnívala, že opatření provedená společností SNCF za účelem uskutečnění tohoto převodu, zejména navýšení kapitálu o 57 milionů eur odpovídající záporné ceně aktiv společnosti Sernam v celku a údajné „odepsání pohledávek“ ve výši 38,5 milionu eur, představovala nové státní podpory neslučitelné s vnitřním trhem¹¹.

9. Články 1 a 2 rozhodnutí Sernam 3 zní následovně:

„Článek 1

1. Státní podpory v celkové částce 503 milionů EUR poskytnuté Francií společnosti Sernam SCS (jež se stala společností Sernam SA) a schválené Komisí rozhodnutím [Sernam 2] byly zneužity. Jsou neslučitelné s vnitřním trhem. Z těchto podpor měly prospěch rovněž společnosti Sernam Xpress a Financière Sernam a její dceřiné společnosti Sernam Services a Aster.

2. Ze státní podpory ve výši 41 milionů EUR, již Francie poskytla společnosti Sernam SCS a kterou rozhodnutí Sernam 2 prohlásilo za neslučitelnou, měly prospěch rovněž společnosti Sernam Xpress a Financière Sernam a její dceřiné společnosti, a to zejména Sernam Services a Aster.

3. Navýšení kapitálu společnosti Sernam SA v částce 57 milionů EUR společností SNCF, odepsání pohledávek vůči společnosti Sernam SA společností SNCF v částce 38,5 milionů EUR a záruky poskytnuté společností SNCF při převedení činnosti Sernam SA na společnost Financière Sernam, s výjimkou záruky poskytnuté železničářům, představují státní podpory neslučitelné s vnitřním trhem.

Článek 2

1. Francie je povinna získat zpět podpory uvedené v článku 1 od společnosti Financière Sernam a jejích dceřiných společností Sernam Services a Aster.

[...]“

10. Dne 4. dubna 2012 konstatovala Komise, na kterou se s žádostí obrátila Francouzská republika, neexistenci hospodářské návaznosti mezi skupinou Sernam a potenciálními nabyvateli části aktiv této společnosti, tvořenými společnostmi skupin Geodis, které byly součástí SNCF, a BMV, a tedy nebylo třeba rozšířit povinnost navrácení podpor prohlášených za protiprávní a neslučitelné v rozhodnutí Sernam 3 na společnosti Geodis a BMV.

11. Dne 13. dubna 2012 vstoupily společnosti Financière Sernam a Sernam Services do likvidace a téhož dne Geodis předložila nabídku a byla určena jako nabyvatel aktiv skupiny Sernam.

II. Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

12. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 4. června 2012 podala navrhovatelka žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Sernam 3.

13. Navrhovatelka uplatnila na podporu své žaloby šest žalobních důvodů. První žalobní důvod vycházel z porušení práva navrhovatelky na obhajobu. Druhý žalobní důvod se týkal porušení zásady ochrany legitimního očekávání. Třetí žalobní důvod vycházel z porušení povinnosti dodržovat přiměřenou lhůtu a zásady právní jistoty. Čtvrtý žalobní důvod se týkal právních a skutkových omylů, kterých se Komise dopustila tím, že se domnívala, že při převodu aktiv společnosti Sernam v celku

10 – Společnosti Sernam SCS (nyní Sernam SA), Sernam Xpress, Financière Sernam a Sernam Services a Aster, její dceřiné společnosti, byly rovněž označeny jako příjemci podpory: viz čl. 1 odst. 1 rozhodnutí Sernam 3.

11 – Viz čl. 1 odst. 3 rozhodnutí Sernam 3. Pokud jde o popis převodu, viz bod 22 napadeného rozsudku.

nebyly dodrženy podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2. Pátý žalobní důvod vycházel z právního omylu Komise, neboť se domnívala, že povinnost navrácení státní podpory ve výši 41 milionu eur, která byla prohlášena za neslučitelnou rozhodnutím Sernam 2, byla přenesena na společnost Financière Sernam a její dceřiné společnosti. Šestý žalobní důvod se týkal právního omylu Komise, neboť se domnívala, že opatření stanovená memorandem o porozumění ze dne 21. července 2005 týkajícím se převodu aktiv společnosti Sernam v celku představovala nové státní podpory poskytnuté společnosti Sernam Xpress- Financière Sernam.

14. Tribunál uvedenou žalobu zamítl, aniž se v napadeném rozsudku vyjádřil k přípustnosti žaloby a přestože vyhověl druhé části čtvrtého žalobního důvodu¹².

III. Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastnic řízení

15. Dne 26. února 2016 podala navrhovatelka proti napadenému rozsudku kasační opravný prostředek. Ve svých návrhových žádáních společnost SNCF navrhuje, aby Soudní dvůr prohlásil kasační opravný prostředek za přípustný a opodstatněný, a v důsledku toho zrušil napadený rozsudek a uložil Komisi náhradu nákladů řízení. Komise ve své kasační odpovědi navrhuje, aby Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek a uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení. Společnosti Mory SA a Mory Team, vedlejší účastnice podporující Komisi v řízení před Tribunálem, společně rovněž navrhují, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek zamítl a uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

16. Řeči navrhovatelky, Komise a společností Mory SA a Mory Team a jejich odpovědi na otázky Soudního dvora byly vyřešeny na jednání, které se konalo dne 9. března 2017.

IV. Právní analýza

17. Na podporu svého kasačního opravného prostředku vznáší navrhovatelka šest důvodů: první důvod vychází z nesprávného právního posouzení, nedostatečného odůvodnění a ze zkreslení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2. Druhý důvod vychází z nesprávného právního posouzení, neboť Tribunál se domníval, že zásady otevřenosti a transparentnosti stanovené v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 vyžadují, aby se vybraný zájemce účastnil jako takový a samostatně řízení již od počátku. Třetí důvod vychází ze zkreslení skutkového stavu a z nesprávného právního posouzení, neboť Tribunál se domníval, že nabídka vedení společnosti Sernam je mnohem méně výhodná pro prodávajícího než nezávazné nabídky ostatních zájemců. Čtvrtý důvod vychází z nesprávného právního posouzení a z nedostatečného a rozporného odůvodnění, neboť Tribunál se domníval, že Komise nijak nezaměnila předmět prodeje a cenu za prodej aktiv společnosti Sernam. Pátý důvod vychází z nesprávného právního posouzení a ze zkreslení výroku rozhodnutí Sernam 2, neboť Tribunál se domníval, že zapsání pohledávky na vrácení podpory ve výši 41 milionů eur do pasiva likvidace společnosti Sernam S. A. není v souladu s článkem 4 rozhodnutí Sernam 2. Šestý důvod vychází z nesprávného právního posouzení, nedostatečného odůvodnění a ze zkreslení skutkového stavu, neboť Tribunál se domníval, že zásada soukromého investora se na převod aktiv společnosti Sernam v celku nepoužije.

A. Úvodní připomenutí: od rozhodnutí Sernam 1 k rozhodnutí Sernam 3

18. Za účelem lepšího pochopení dosahu projednávaného kasačního opravného prostředku je třeba se trochu podrobněji zabývat genezí probíhajícího sporu.

12 – Tribunál totiž považoval za chybné úvahy Komise, že se nejednalo o prodej, jelikož cena za převod společnosti Sernam byla záporná, jakož i závěr, ke kterému Komise dospěla, a sice že nebyl dodržen čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 (viz bod 94 a násl. napadeného rozsudku).

19. Svým rozhodnutím Sernam 1 rozhodla Komise o plánu na restrukturalizaci podniku Sernam, který jí byl předložen k přezkumu Francouzskou republikou. Na závěr své analýzy Komise dospěla k závěru o existenci státních podpor v tomto plánu, slučitelných se Smlouvou o ES (konkrétně opatření uvedeného plánu, která se týkala obchodní pomoci a hospodářského zotavení společnosti Sernam).

20. Ačkoli plán na restrukturalizaci nemohl být proveden za podmínek popsaných Francouzskou republikou v rozhodnutí Sernam 1, což mimoto vedlo k zaplacení částky 41 milionů eur společností SNCF společnosti Sernam z důvodu zpoždění připojení spojeného se zrušením memoranda o porozumění mezi určeným nabyvatelem a společností SNCF¹³, Komise přezkoumala podmínky provedení podpor poskytnutých společnosti Sernam v návaznosti na rozhodnutí Sernam 1.

21. Poté, co Komise konstatovala, že částka 503 milionů eur byla Francouzskou republikou vyplacena za podmínek, jež se lišily od podmínek schválených v rozhodnutí Sernam 1¹⁴, dospěla nicméně s ohledem na veškeré okolnosti a s výhradou podmínek k závěru, že tato částka je slučitelná se Smlouvou, zatímco podpora ve výši 41 milionů eur vyplacená protiprávně společnosti Sernam je neslučitelná a musí být získána zpět¹⁵. Státní podporu společnosti Sernam ve výši 503 milionů eur bylo možné považovat za slučitelnou se Smlouvou za podmínky, že 1) Sernam vyvine pouze činnost v oblasti zasílání zásilek po železnici a že se SNCF zaručí poskytnout jakémukoliv hospodářskému subjektu, který o to požádá, tytéž podmínky, jako jsou podmínky poskytnuté Sernamu k vývoji železniční přepravy nákladů [čl. 3 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Sernam 2], a 2) Sernam integrálně nahradí své vlastní prostředky a služby silniční přepravy prostředky a službami silniční přepravy jednoho nebo několika podniků, právně a hospodářsky nezávislých na SNCF a vybraných v otevřeném, transparentním a nediskriminačním řízení [čl. 3 odst. 1 písm. b) rozhodnutí Sernam 2]. Z odůvodnění rozhodnutí Sernam 2 vyplývá, že s ohledem na neoprávněné použití podpory a s ohledem na prodloužení doby trvání plánu na restrukturalizaci ve srovnání s tím, co bylo stanoveno v rozhodnutí Sernam 1, očekávala Komise od společnosti Sernam, že poskytne zvláštní vyrovnání tím, že se trvale vzdá segmentu trhu s velkou nadměrnou kapacitou, aby bylo možné odůvodnit schválení části příslušné podpory¹⁶. Bylo mimoto třeba zamezit, aby podnik, který musel zastavit činnost v důsledku uvedených obtíží, nadále uměle, ke škodě konkurenčních a finančně zdravých podniků, zaujímal část silně žádaných trhů¹⁷. V důsledku toho se Komise domnívala, že „se Sernam musí trvale zříci svých činností v segmentech trhu s nadměrnou kapacitou, v tomto případě segmentu trhu se sběrnou službou/tradičními zásilkami zasílanými prostřednictvím silniční přepravy“¹⁸. Nicméně v případě, že Sernam prodá prostřednictvím transparentního a otevřeného řízení svá aktiva v celku za tržní cenu společnosti, která nemá právní vazbu s SNCF, podmínky týkající se zřeknutí se činností společnosti Sernam v segmentech trhu s nadměrnou kapacitou se již nepoužijí¹⁹, neboť v takovém případě se Komise domnívala, že Sernam již nebude působit v současné právní formě a uvolní své části trhu²⁰.

13 – Viz body 70 a 179 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

14 – Viz bod 225 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2. K vývoji situace mezi rozhodnutím Sernam 1 a rozhodnutím Sernam 2, viz tabulka převzatá v bodě 223 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

15 – Z důvodu skutečnosti, že byla přímým důsledkem neoprávněného použití původní podpory: viz bod 179 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2. K povinnosti navrácení podpory ve výši 41 milionů, viz rovněž čl. 4 druhá věta rozhodnutí Sernam 2.

16 – Viz bod 208 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

17 – Viz bod 209 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

18 – Bod 210 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

19 – Viz čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2.

20 – Viz bod 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

22. Z hlediska analýzy, která bude následovat, je důležité mít na paměti znění článků 3 a 4 rozhodnutí Sernam 2:

„Článek 3

1. S výhradou odstavce 2 musí být dodržovány následující podmínky:

- a) Sernam bude moci vyvíjet pouze činnost v oblasti zasílání zásilek po železnici podle koncepce Train bloc express („TBE“). V tomto směru se SNCF zaručuje poskytnout jakémukoliv dalšímu hospodářskému subjektu, který o to zažádá, tytéž podmínky, jako jsou podmínky poskytnuté Sernamu k vývoji železniční přepravy nákladů „TBE“.
- b) Sernam naopak bude muset v průběhu dvou následujících let od data oznámení tohoto rozhodnutí integrálně nahradit své vlastní prostředky a služby silniční přepravy prostředky a službami silniční přepravy jednoho nebo několika podniků, právně a hospodářsky nezávislých na SNCF a vybraných v otevřeném, transparentním a nediskriminačním řízení. [...]

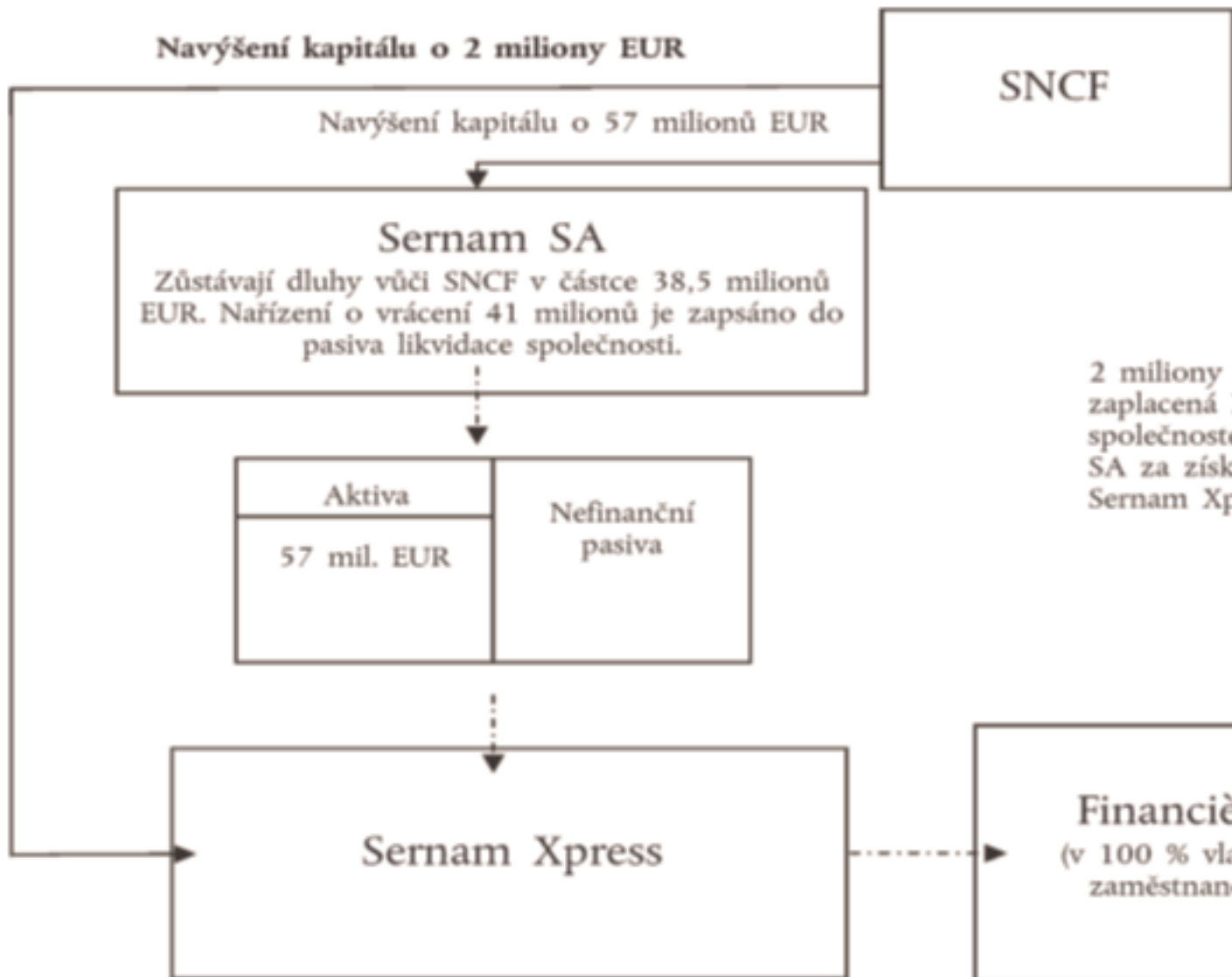
2. V případě, že Sernam do [30. června 2005] prodá prostřednictvím transparentního a otevřeného řízení svá aktiva v celku za tržní cenu společnosti, která nemá právní vazbu s SNCF, podmínky odstavce 1 se nepoužijí.

Článek 4

Veškerý dílčí nebo celkový prodej Sernamu musí být proveden za tržní cenu a prostřednictvím transparentního řízení, otevřeného všem konkurentům. Za těchto podmínek připadne společnosti Sernam, pokud bude nadále existovat, úhrada podpory 41 mil. EUR.“

23. K provedení rozhodnutí Sernam 2 se Francouzská republika rozhodla pro scénář čl. 3 odst. 2 uvedeného rozhodnutí. Za tímto účelem nejprve společnost SNCF vyzvala všechny zúčastněné strany, aby projevily svůj zájem na převzetí veškerých aktiv společnosti Sernam. Všechny obdržené nabídky byly záporné a nemohla být proto získána žádná závazná nabídka. Vedení společnosti Sernam podalo nabídku na převzetí prostřednictvím společnosti, která měla být teprve založena a která se stala

společností Financière Sernam²¹. Převedení činností společnosti Sernam na společnost Financière Sernam proběhlo ve čtyřech etapách znázorněných na následujícím schématu²²:

24. Zaprvé společnost SNCF navýšila kapitál své stoprocentní dceřiné společnosti Sernam SA o 57 milionů eur. Zadruhé společnost Sernam SA provedla ve prospěch své stoprocentní dceřiné společnosti Sernam Xpress vklad, který se týkal všech prvků aktiv, a to včetně 57 milionů eur navýšení kapitálu popsaného výše, a pasiv společnosti Sernam (s výjimkou výhradně tzv. „finančních pasiv“) v celkové částce 38,5 milionu eur. Společnost Sernam SA získala za tento vklad jeden podíl ve společnosti Sernam Xpress v nominální hodnotě 100 eur. Zatřetí společnost Sernam Xpress přistoupila k navýšení kapitálu o 2 milionu eur, jež v celém rozsahu upsala SNCF, což jí umožnilo držet majoritní podíl v Sernam Xpress. Začtvrté, společnosti Sernam SA a SNCF postoupily za cenu 2 milionů eur

21 – Viz bod 31 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

22 – V souladu s bodem 35 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

společnosti Financière Sernam všechny své podíly ve společnosti Sernam Xpress, které představovaly celý její kapitál. Společnost Sernam SA kromě toho vstoupila ke dni 15. prosince 2005 do likvidace a 41 milionů eur, které měly být splaceny SNCF podle rozhodnutí Sernam 2, bylo zapsáno do pasiva této likvidace.

25. Nabídka společnosti Financière Sernam byla předložena SNCF dne 30. června 2005, která ji stejného dne v zásadě přijala. K podepsání memoranda o porozumění došlo dne 21. července 2005, společnost Financière Sernam byla zapsána do obchodního rejstříku dne 14. října 2005 a k provedení výše uvedených operací došlo dne 17. října 2005²³.

26. V rozhodnutí Sernam 3 Komise dospěla jednak závěru o neoprávněném použití podpory schválené rozhodnutím Sernam 2 tím, že francouzské orgány nedodržely podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 uvedeného rozhodnutí. Komise se zejména domnívala, že dne 30. června 2005 k převedení činností nedošlo; že převedení uvedených činností nepředstavovalo prodej z důvodu jeho záporné ceny; že převedení činností nepředstavovalo prodej aktiv, ale převedení celé společnosti Sernam (veškerých aktiv a pasiv); že se převedení neomezilo na aktiva, která vlastnila společnost Sernam v okamžiku rozhodnutí Sernam 2, ale bylo navýšeno o 59 milionů eur; že převedení neproběhlo prostřednictvím otevřeného a transparentního řízení; že cíl prodeje aktiv nebyl dodržen²⁴. Neoprávněné použití podpory ve výši 503 milionů způsobuje její neslučitelnost s vnitřním trhem a je nutno ji získat zpět.

27. Pokud jde o podporu ve výši 41 milionů eur, kterou měla Francie od jejího příjemce získat zpět na základě rozhodnutí Sernam 2²⁵, Komise tvrdí, že byla zapsána do pasiva likvidace společnosti Sernam. Komise uvedla, že rozhodnutí Sernam 2 stanoví, že v případě zrušení hospodářské činnosti společnosti Sernam není nutno vrácení této podpory vymáhat od stran, které nabyly aktiva za tržní cenu v rámci otevřeného a transparentního řízení, a poté zanalyzovala situaci zejména s ohledem na rozsudky ze dne 29. dubna 2004²⁶ a ze dne 8. května 2003²⁷. Komise se tak domnívala, že po spojení Sernam Xpress a Financière Sernam přešla povinnost vrácení na společnost Financière Sernam zejména z toho důvodu, že má nadále prospěch z podpory ve výši 41 milionů eur, která byla původně poskytnuta společnosti Sernam. Kromě toho nepoužila kritérium soukromého investora.

28. Konečně Komise přezkoumala nové podpory poskytnuté společnosti Sernam Xpress na základě memoranda o porozumění ze dne 21. července 2005²⁸. Vzhledem k tomu, že tyto nové podpory byly poskytnuty v kontextu navrácení podpory, domnívala se Komise, že nelze uplatňovat zásadu soukromého investora, neboť v tomto kontextu stát jednal na základě povinností, které mu podle unijního práva přísluší²⁹. Přezkoumávané podpory spočívaly v navýšení kapitálu společnosti Sernam o 57 milionů eur společností SNCF, navýšení kapitálu Sernam Xpress o 2 miliony eur společností SNCF, odepsání pohledávek společností SNCF vůči společnosti Sernam, v zárukách poskytnutých společností SNCF při převedení činností společnosti Sernam na společnost Financière Sernam³⁰, jakož i v kupní ceně zaplacené společností Financière Sernam. Komise dospěla k závěru o existenci nových podpor pro společnost Sernam Xpress-Financière Sernam neslučitelných s vnitřním trhem, které bylo nutno získat zpět od společnosti Financière Sernam a jejích dceřiných společností, které pokračovaly v hospodářské činnosti, na kterou byla poskytnuta podpora (a kterou dříve vykonávala společnost Sernam Xpress sloučená se společností Financière Sernam).

23 – Ke všem těmto skutečnostem viz bod 32 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

24 – Viz body 88 až 131 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

25 – Viz body 132 až 151 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

26 – Rozsudek Německo v. Komise (C-277/00, dále jen „rozsudek SMI“, EU:C:2004:238).

27 – Rozsudek Italie a SIM 2 Multimedia v. Komise (C-328/99 a C-399/00, dále jen „rozsudek Seleo“, EU:C:2003:252).

28 – Viz body 152 až 175 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

29 – Viz bod 154 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

30 – Tyto záruky jsou podrobně uvedeny v bodě 163 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

B. Ke kasačnímu opravnému prostředku

1. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávných právních posouzení, nedostatečného odůvodnění a ze zkreslení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2

29. Tento první důvod kasačního opravného prostředku se člení na tři části: první část se týká cíle prodeje aktiv v celku, druhá se týká zkreslení znění čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 Tribunálem, pokud jde o pojem „prodej“, třetí se týká nesprávných právních posouzení, zkreslení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 a porušení povinnosti uvést odůvodnění, pokud jde o posouzení, podle kterého je třeba převedení aktiv v celku chápat tak, že se týká pouze aktiv bez pasiv. Vzhledem k tomu, že první a třetí část se zdají být propojené, navrhuji je zanalyzovat společně.

a) K první a třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

1) Napadený rozsudek

30. Z napadeného rozsudku vyplývá, že Tribunál poté, co připomněl judikaturu, podle které je výrok aktu neoddělitelně spojený s jeho odůvodněním, takže je-li to třeba, musí být vykládán s přihlédnutím k důvodům, které vedly k jeho přijetí³¹, ze znění čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 ve spojení s bodem 217 odůvodnění tohoto rozhodnutí vyvodil, že toto rozhodnutí „jasně rozlišuje ‚prodej celé společnosti Sernam (aktiva a pasiva)‘ od ‚prodeje aktiv v celku‘ společnosti Sernam“³². Rozhodl tedy, že se Komise mohla právem domnívat, že se prodej aktiv v celku ve smyslu čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 měl vztahovat pouze k aktivům a vylučovat pasiva³³, jelikož opačný výklad by nezohlednil rozdíl mezi alternativními podmínkami stanovenými v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Sernam 2 na jedné straně a v čl. 3 odst. 2 téhož rozhodnutí na straně druhé³⁴. Vykládat prodej aktiv v celku jako prodej zahrnující pasiva by podle Tribunálu činilo použití těchto alternativních podmínek „nelogickým a nekonzistentním“³⁵. Tribunál dále připomněl alternativní povahu obou odstavců článku 3 rozhodnutí Sernam 2 a rozhodl, že oba sledovaly „stejný cíl ochrany před narušeními hospodářské soutěže způsobenými [podporou na restrukturalizaci ve výši 503 milionů eur]“³⁶. Potvrdil tezi Komise, podle které cílem prodeje aktiv v celku „bylo přerušit hospodářskou činnost společnosti Sernam“³⁷. Rozhodl tak, že převedení celé společnosti Sernam, jehož cílem bylo, aby byla zachována její činnost a byla zotavena, bylo v rozporu se sledovaným cílem „přerušit její hospodářskou činnost a uvolnit její podíly na trhu ve prospěch nabyvatele jejích aktiv“³⁸.

31. Tribunál kromě toho rozhodl, že Komise v bodech 109 a 110 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3 správně posoudila operaci zvanou „částečný vklad aktiv“, když dospěla k závěru, že ji nelze označit za „prodej aktiv třetí straně“ proto, že se uvedený prodej netýkal pouze aktiv, ale také všech pasiv³⁹ a že tato operace byla provedena ve prospěch stoprocentní dceřiné společnosti⁴⁰.

31 – Viz bod 87 napadeného rozsudku a citovaná judikatura. Viz rovněž bod 114 uvedeného rozsudku.

32 – Bod 117 napadeného rozsudku.

33 – Viz body 118 a 124 napadeného rozsudku.

34 – Viz bod 119 napadeného rozsudku.

35 – Viz bod 119 napadeného rozsudku.

36 – Bod 194 napadeného rozsudku.

37 – Bod 195 napadeného rozsudku.

38 – Bod 204 napadeného rozsudku.

39 – S výjimkou některých dluhů: viz bod 144 napadeného rozsudku.

40 – Viz bod 144 napadeného rozsudku.

2) Shrnutí argumentace účastnic řízení

i) K první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

32. Společnost SNCF v podstatě tvrdí, že při převedení aktiv v celku, o kterém bylo rozhodnuto v červnu 2005, byl plně dodržen cíl sledovaný čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 ve spojení s bodem 217 odůvodnění tohoto rozhodnutí. Úvahy Tribunálu jsou chybné ze dvou základních důvodů. První spočívá v tom, že obecně má převedení aktiv za nevyhnutelný následek pokračování činnosti, přičemž přidání pasiv (tedy dluhů) nemá v tomto ohledu vliv, neboť má dopad pouze na zhodnocení převáděného podniku. Tribunál nevysvětlil, jak mohlo převedení všech aktiv společnosti Sernam v celku na jediného nabyvatele, který měl převzít podíl na trhu uvolněný společností Sernam, vést k přerušení hospodářské činnosti společnosti Sernam. Navrhovatelka se v tomto bodě dovolává nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku. Druhý důvod spočívá v tom, že odůvodnění, o které se opírá Tribunál za účelem konstatování, že převedení v celku má za cíl hospodářský zánik společnosti Sernam, neumožňuje takový výklad odůvodnit. Bod 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2 pouze požaduje, aby již Sernam nepůsobila v dřívější právní formě, a umožňuje nabyvateli nezávislému na společnosti SNCF využívat podíl Sernam na trhu. Když Tribunál v bodech 194 a 195 napadeného rozsudku uvedl, že sledovaným cílem bylo přerušení hospodářské činnosti společnosti Sernam, přijal cíl, který v žádném případě nevyplýval z výroku, ani z odůvodnění rozhodnutí Sernam 2, které v důsledku toho zkreslil. Odůvodnění Tribunálu se mimoto zdá rozporné z důvodu skutečnosti, že Tribunál v bodě 218 napadeného rozsudku sám uznal, že bod 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2 mohl „činit dojem o pokračování hospodářské činnosti“ společnosti Sernam. Při stejném myšlenkovém sledu společnost SNCF tvrdí, že z tohoto bodu 217 odůvodnění nevyplývá, že pokračování činnosti muselo být chápáno jako činnost, ve které pokračuje nabyvatel, který začlenil aktiva společnosti Sernam do své vlastní obchodní strategie, a že se jednalo o podmínku nutnou proto, aby mohly být podíly na trhu společnosti, jež byla příjemcem podpory, považovány za uvolněné. Bod 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2 naopak pouze uvádí uvolnění podílů Sernam ve prospěch nezávislého nabyvatele, tedy bez vazby na společnost SNCF.

33. Ve své replice společnost SNCF v podstatě dodává, že Komise neprokázala, jak by převod všech aktiv podniku v celku na jediného nabyvatele mohl nést z hospodářského a právního hlediska k převodu hospodářské činnosti. Komise sama vysvětlila Tribunálu a Soudnímu dvoru, že právě takový byl následek takového převedení ve věcech „SMI“ a „CDA“⁴¹. Komise rovněž ve své kasační odpovědi překroutila znění bodu 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2, který podle navrhovatelky nijak neodkazuje na konkurenty společnosti Sernam. Podle rozhodnutí Sernam 2 je jediným cílem sledovaným Komisí přerušení jakéhokoliv kapitálového vztahu mezi společností SNCF a její dceřinou společností Sernam v budoucnu proto, aby bylo zabráněno, že jí bude poskytovat dále podpory, a jediným požadavkem bylo, aby nabyvatel společnosti Sernam neměl žádnou vazbu na společnost SNCF. Cílem prodeje aktiv v celku tedy není přerušení hospodářské činnosti společnosti Sernam. Navrhovatelka dodává, že na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, mezi převedením aktiv společnosti Sernam v celku, které s sebou nutně nese pokračování v činnosti společnosti Sernam, a argumentem, podle kterého se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení při přezkumu jednotlivých kritérií hospodářské návaznosti rozvinutých v judikatuře Soudního dvora, neexistuje žádný rozpor.

34. Konečně pokud jde o cenu, Komise vyžadovala tržní cenu, která by mohla být záporná. Jestliže jsou aktiva prodávána v celku, což znamená převod nutně ztrátové činnosti, jakož i pracovních smluv, je nevyhnutelné, že její hodnota bude záporná; domnívat se, že by cena mohla být kladná, by bylo nepodloženou domněnkou a zkreslením skutkového stavu, jelikož všechny nabídky byly značně záporné. Kromě toho společnost SNCF tvrdí, že není na místě uplatnit zásady vyplývající z judikatury

41 – Rozsudek SMI (body 68 až 70) a rozsudek Tribunálu ze dne 19. října 2005, CDA Datenträger Albrechts v. Komise (T-324/00, dále jen „rozsudek CDA“, EU:T:2005:364, bod 73).

a týkající se výkladu, pokud je ustanovení zcela jednoznačné. Není možné převést veškerá aktiva podniku bez převedení hospodářské činnosti ve prospěch nabyvatele ani převést podíl podniku na trhu ve prospěch nabyvatele bez převodu činnosti. Výklad zastávaný Komisí a potvrzený Tribunálem tedy vede k nemožné situaci.

35. Komise se domnívá, že tato první část prvního důvodu kasačního opravného prostředku by měla být zamítnuta.

ii) K třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

36. Společnost SNCF tvrdí, že tím, že se Tribunál omezil na převzetí ustanovení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 a bodu 217 odůvodnění tohoto rozhodnutí proto, aby potvrdil svůj výklad, podle kterého rozhodnutí Sernam 2 jasně rozlišovalo prodej celé společnosti Sernam od prodeje pouze jejích aktiv, učinil kategorická tvrzení, zkreslil čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 a nedostatečně odůvodnil své úvahy. Bod 217 odůvodnění neobsahuje podle jejího názoru žádnou skutečnost, která by umožňovala dospět k závěru, že převedení aktiv v celku muselo být chápáno tak, že se týká jen aktiv. Tribunál nemůže z alternativního scénáře uvedeného v bodě 217 odůvodnění vyvodit, že čl. 3 odst. 2 vylučoval pasiva, a to tím spíše že s ohledem na sledovaný cíl, tedy přerušení hospodářské činnosti společnosti Sernam, by připojení veškerých pasiv nebo jejich části k převodu nemělo žádný vliv. Komise ani Tribunál nevysvětlily, jak mohlo převedení všech aktiv v celku na jediného nabyvatele, který měl převzít podíl společnosti Sernam na trhu, vést k přerušení hospodářské činnosti této společnosti⁴².

37. Úvahy Tribunálu uvedené v bodech 118 a 119 napadeného rozsudku jsou chybné, neboť rozdílné podmínky byly v rozhodnutí Sernam 2 opravdu spojeny s každým z obou scénářů. Jestliže je cílem sledovaným čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 přerušení činnosti společnosti Sernam, je nutný pouze odkaz na způsob převedení umožňující dosáhnout tohoto cíle (jako převedení aktiv odděleně nebo položkově, jak již Komise správně zvažovala v jiných věcech⁴³). Tribunál se tedy dopustil několika nesprávných právních posouzení, zkreslil ustanovení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 a porušil povinnost uvést odůvodnění.

38. Komise tvrdí, že tato třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku musí být zamítnuta.

3) Analýza

39. V rámci první a třetí části tohoto prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnost SNCF zpochybňuje výklad přijatý Tribunálem ohledně cíle prodeje aktiv v celku požadovaného v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 a samotného pojmu „prodej aktiv v celku“.

40. Bez dalšího je třeba odmítnout výtku vycházející z toho, že nebylo nutné, aby Tribunál použil klasickou judikaturu týkající se metod výkladu, které jsou k dispozici unijnímu soudci, jelikož Tribunál pouze připomněl a poté použil ustálenou judikaturu, která zakotvuje ustálené zásady⁴⁴ definující úlohu soudu, musí-li provést výklad ustanovení unijního práva. Dodávám, že vzhledem k rozdílnému výkladu čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 společností SNCF a Komisí nebylo přehnané, že unijní soud hledal jinde než ve výroku uvedeného rozhodnutí prvky nezbytné pro vyjasnění jeho přesného významu a dosahu, a Tribunál tedy rovněž právem odkázal nejen na znění uvedeného článku, ale rovněž na jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí⁴⁵.

42 – Tato výtku je formulována v replice navrhovatelky.

43 – Společnost SNCF cituje v tomto ohledu příklad polských loděnic.

44 – Viz body 87 a 114 napadeného rozsudku.

45 – Viz body 86 a 101 napadeného rozsudku.

41. Dále připomínám, že článek 3 rozhodnutí Sernam 2 uvádí dva scénáře. Podle čl. 3 odst. 1 uvedeného rozhodnutí bude nadále moci být podpora na restrukturalizaci společnosti Sernam považována za slučitelnou s vnitřním trhem za podmínky, že Sernam bude „vyvíjet pouze činnost v oblasti zasílání zásilek po železnici“ a společnost SNCF současně zaručí „poskytnout jakémukoliv dalšímu hospodářskému subjektu, který o to zažádá, tytéž podmínky, jako jsou podmínky poskytnuté Sernamu k vývoji železniční přepravy nákladů“. Mimoto společnost Sernam musela v průběhu dvou následujících let od data oznámení rozhodnutí Sernam 2 „integrálně nahradit své vlastní prostředky a služby silniční přepravy prostředky a službami silniční přepravy jednoho nebo několika podniků, právně a hospodářsky nezávislých na SNCF a vybraných v otevřeném, transparentním a nediskriminačním řízení“. V případě, že byl zvolen druhý scénář, tedy scénář stanovený v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, se tyto podmínky již nepoužily. Naopak bylo vyžadováno, aby společnost Sernam „do [30. června 2005] prodala prostřednictvím transparentního a otevřeného řízení svá aktiva v celku za tržní cenu společnosti, která nemá právní vazbu s SNCF“.

42. Hledání důvodů, proč Komise uvedla oba tyto případy a *in fine* cíl prodeje aktiv v celku, přirozeně vyžadovalo provést úplný výklad tohoto rozhodnutí, tedy včetně odůvodnění. Z tohoto odůvodnění přitom vyplývá, že podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Sernam 2 jsou pojaty jako „vyrovnání“ požadované od společnosti Sernam z důvodu, že měla prospěch z neoprávněného použití podpory⁴⁶. Je tedy vyžadováno, aby se vzdala „trvale segmentu trhu s velkou nadměrnou kapacitou“, aby bylo zamezeno tomu, že podnik, „který musel zastavit svou činnost v důsledku uvedených obtíží, [zaujímal] uměle, ke škodě konkurenčních a finančně zdravých podniků, [...] část silně žádaných trhů“⁴⁷.

43. Komise mimoto přihlédla k záměru francouzských orgánů prodat „celou společnost Sernam (včetně aktiv a pasiv)“⁴⁸ a odlišila výslovně tento případ od případu prodeje aktiv společnosti Sernam v celku. Bod 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2 tak stanoví, že „v případě prodeje celé společnosti Sernam (aktiva i pasiva), zamýšleného francouzskými orgány, musí být v každém případě použity podmínky rozhodnutí (převzetí činností silniční přepravy Sernamu jinými podniky a diverzifikace činností Sernam v železniční nákladové dopravě). Pokud by Sernam měla naopak prodat svá aktiva ‚v celku‘, Komise připomíná, že se tyto dvě výše uvedené podmínky, týkající se restrukturalizace společnosti, nepoužijí, vzhledem k tomu, že Sernam *nebude působit* v současné právní formě a *uvolní své části trhu* ve prospěch nezávislého nabyvatele (který bude moci de facto pokračovat ve své činnosti s aktivy Sernamu)“⁴⁹.

44. Připouštím, že izolovaný výklad čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 by mohl vést k domněnce, že prodej aktiv v celku nevyklučoval nutně prodej pasiv. Nicméně jelikož bylo bez skutečných obtíží připsáno, že Tribunál mohl odkázat na body odůvodnění rozhodnutí Sernam 2 za účelem vyjasnění významu jeho výroku, stačí znění bodu 217 odůvodnění k potvrzení závěru, ke kterému Tribunál dospěl ohledně skutečnosti, že prodej aktiv v celku vylučoval nutně pasiva, jelikož Komise zjevně dala do protikladu prodej celé společnosti Sernam (aktiva a pasiva) na jedné straně a prodej pouze aktiv v celku na straně druhé. Navrhovatelka se domnívá, že Tribunál učinil kategorické tvrzení bez skutečného prokázání. Nespatřuji však flagrantnější způsob, jakým by to mohl prokázat.

45. Pokud jde o výtku vycházející z nedostatečného odůvodnění, připomínám, že z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že „z odůvodnění rozsudku musí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy Tribunálu, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí rozhodnutí, a Soudní dvůr mohl vykonávat svůj přezkum“⁵⁰. Tento požadavek je zde v plném rozsahu splněn.

46 – Viz bod 208 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

47 – Viz body 208 a 209 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

48 – Bod 216 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2. Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

49 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

50 – Z četné judikatury viz rozsudky ze dne 20. ledna 2011, General Química a další v. Komise (C-90/09 P, EU:C:2011:21, bod 59 a citovaná judikatura), a ze dne 15. ledna 2014, Komise v. Portugalsko (C-292/11 P, EU:C:2014:3, bod 72 a citovaná judikatura).

46. Pokud jde o sledovaný cíl, vzhledem ke kontextu, ve kterém bylo rozhodnutí Sernam 2 přijato, je jím zjevně, a jak připomněl Tribunál, zabránit narušením hospodářské soutěže⁵¹. Oba scénáře uvedené v článku 3 rozhodnutí Sernam 2 byly jasně pojaty jako alternativní, což vede k tomu, že Komise jasně považovala obě možnosti za rovnocenné z hlediska jejich cíle a jejich účinnosti pro obnovení stavu dodržujícího hospodářskou soutěž. Cíl sledovaný čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Sernam 2 je přitom jasně uveden v bodech 200 a násl. odůvodnění uvedeného rozhodnutí. Tyto body odůvodnění v podstatě připomínají, že společnost Sernam byla příjemcem podpory, která nedodržela původní plán na restrukturalizaci. V důsledku toho Komise za účelem zmírnění tohoto narušení hospodářské soutěže ukládá „vyrovnání“⁵² a požaduje po společnosti Sernam, aby se vzdala segmentů trhu s nadměrnou kapacitou za podmínek popsanych v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Sernam 2⁵³. Zcela logicky je cíl sledovaný druhým scénářem totožný. Opakuji, že bod 217 odůvodnění uvedeného rozhodnutí je ústředním prvkem pro pochopení důvodu jeho přijetí, neboť vysvětluje, proč „vyrovnání“ požadovaná v případě provedení prvního scénáře již nebudou vyžadována v případě prodeje aktiv v celku. V tomto případě se totiž Komise domnívá, že „Sernam nebude působit v současné právní formě a uvolní své části trhu ve prospěch nezávislého nabyvatele (který bude moci de facto pokračovat ve své činnosti s aktivy Sernamu)“⁵⁴. Jak správně poznamenal Tribunál, tento bod odůvodnění „je součástí stejné části věnované narušením hospodářské soutěže jako výše uvedené body 200, 208 až 211 odůvodnění“⁵⁵. Ze znění tohoto bodu odůvodnění ostatně jasně vyplývá, a to na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, že Komise měla na mysli převzetí činnosti nezávislým nabyvatelem, který by ji převzal na svůj účet, přičemž společnost Sernam by ve skutečnosti odešla z trhu v jeho prospěch.

47. Pokud by bylo třeba přijmout úvahy společnosti SNCF, čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 by nevyžadoval ani převedení aktiv v celku bez pasiv, ani přerušení hospodářské činnosti společnosti Sernam. To znamená, že by Komise připustila, že by společnost Sernam mohla být prodána téměř celá a pokračovat ve své hospodářské činnosti bez jakéhokoli vyrovnání (protože by se jednalo o provedení druhého scénáře), i když jasně vyžadovala v případě prodeje celé společnosti Sernam řadu opatření, jejichž cílem mělo být omezení její přítomnosti na trhu. Takový výklad není konsistentní a zcela zbavuje čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 obsahu a účinku. Samozřejmě, jak tvrdí společnost SNCF, převedení aktiv má za následek pokračování „činnosti“ ve smyslu převzetí podílů na trhu, které měla společnost Sernam, jiným dotčeným podnikem. Nicméně společnost Sernam, zbavená aktiv, zjevně nemohla nadále zastávat postavení, které měla na trhu. Mimoto inklinuji k domněnce, jak uvádí vedlejší účastnice podporující Komisi, že výklad zastávaný společností SNCF představuje určitý druh implicitního přiznání, že převod vedl k zachování činnosti společnosti Sernam bez provedení jakéhokoli vyrovnání nezbytného za účelem odstranění narušení hospodářské soutěže.

48. Souhrnně lze říci, že článek 3 počítal jednak s pokračováním společnosti Sernam nebo možností prodeje společnosti Sernam jako celku (aktiva a pasiva), a podmínky odstavce 1 tedy musely být splněny, a jednak s případem prodeje aktiv v celku, kdy již tyto podmínky být splněny nemusely, neboť společnost Sernam by takto uvolnila své podíly na trhu ve prospěch nabyvatele. Prodej aktiv v celku společně s částí pasiv neumožňoval přerušení činnosti společnosti Sernam; pokud by přitom tato činnost pokračovala, bylo vyžadováno vyrovnání. Společnost SNCF prodala aktiva společnosti Sernam v celku, jakož i „téměř všechna její pasiva“⁵⁶, aniž poskytla jakékoliv vyrovnání, které by mohlo vyrovnat narušení hospodářské soutěže. Výsledek operace je neutrální z tohoto hlediska, lze-li to tak říci, i když je koncepčně bližší prodeji celé společnosti Sernam – tedy prodeji, s kterým byly spojeny striktní a jasné podmínky vzdání se některých segmentů trhu s nadměrnou kapacitou.

51 – Viz bod 194 napadeného rozsudku.

52 – Viz bod 42 tohoto stanoviska.

53 – Viz bod 215 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2.

54 – Bod 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2 *in fine*.

55 – Bod 193 napadeného rozsudku.

56 – Bod 197 napadeného rozsudku.

49. Úvahy Tribunálu tedy nebyly stíženy nesprávným právním posouzením, když dospěl k závěru, že „[s]kutečnost, že v případě prodeje aktiv v celku již nebylo nutné uložit ústup z odvětví silniční přepravy s nadměrnou kapacitou, lze vysvětlit pouze skutečností, že v případě prodeje aktiv společnosti Sernam v celku za tržní cenu společnosti, která by neměla právní vztah s [SNCF] v transparentním a otevřeném řízení, by Sernam hospodářsky zmizela z trhu, a tím by došlo k odstranění narušení hospodářské soutěže spojeného s poskytnutím podpory na restrukturalizaci společnosti Sernam“, přičemž „uvolnění podílů na trhu ve prospěch nezávislého nabyvatele [je třeba] analyzovat tak, že ukončuje narušení hospodářské soutěže, tedy dotovanou činnost společnosti Sernam“⁵⁷.

50. Tribunál si neodporoval ani tehdy, když rozhodl, že bod 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2 mohl činit „dojem o pokračování hospodářské činnosti“, z důvodu skutečnosti, že ihned upřesnil, že tento dojem je na základě analýzy odstraněn, jelikož se jednalo o „činnost zcela jiného subjektu než Sernam, tedy nabyvatele, který začlení aktiva společnosti Sernam do své vlastní obchodní strategie, bez čehož nemohou být podíly na trhu považovány za „uvolněné““⁵⁸. Napadený rozsudek zde tedy není nijak stížen vadou spočívající v rozporném odůvodnění zejména s ohledem na samotnou totožnost nabyvatele aktiv společnosti Sernam.

51. Pokud jde o dovolávání se rozsudků SMI a CDA navrhovatelkou, kdyby bylo by vůbec možné vytýkat Tribunálu, že nepřezkoumal legalitu před ním napadeného rozhodnutí s ohledem na tvrzení obsažená v judikatuře Soudního dvora, která se omezují na přepis stanoviska Komise vyjádřeného v kontextu vlastním každé z těchto věcí – *quod non* – spočívá pochopení těchto rozsudků navrhovatelkou na částečném výkladu, jelikož v něm Komise neustále tvrdila, že ačkoli prodej aktiv společnosti v celku témuž nabyvateli mu může umožňovat, aby pokračoval v dotované hospodářské činnosti, což může mít za následek zachování narušení hospodářské soutěže, současně připustila, že je třeba být obzvláště opatrný a že lze riziko obcházení vyloučit, pokud k převedení dojde v nepodmíněném řízení otevřeném všem konkurentům, což je právě jedna z podmínek stanovených v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2.

52. Ze všech těchto důvodů tedy navrhuji zamítnout společně první a třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku.

b) K druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

1) Napadený rozsudek

53. V bodě 90 napadeného rozsudku Tribunál rozhodl, že okamžikem k provedení posouzení, zda došlo k prodeji, byl nutně okamžik skutečného převedení aktiv, jelikož cílem sledovaným čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, s přihlédnutím k jeho bodu 217 odůvodnění, bylo uložit společnosti Sernam zbavit se všech jejích aktiv a uvolnit její tržní podíly. Podle Tribunálu by formalistický výklad čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 paralyzoval jeho účinky s rizikem, že by ke skutečnému převedení aktiv došlo dlouho po uzavření prodeje v právním slova smyslu.

2) Shrnutí argumentace účastnic řízení

54. Podle navrhovatelky byl prodej vsutku do 30. června 2005 uzavřen, takže časová podmínka uložená čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 byla dodržena. Uvedené rozhodnutí neodkazuje na skutečný převod aktiv do 30. června 2005, ale pouze stanoví, že k prodeji má dojít nejpozději k tomuto datu. Mimoto podle francouzského práva, a konkrétně článku 1583 code civil (občanský zákoník) k prodeji

⁵⁷ – Bod 194 napadeného rozsudku.

⁵⁸ – Bod 218 napadeného rozsudku.

dochází uzavřením dohody o věci a kupní ceně, i když není věc dosud dodána ani zaplacená. Tím, že se Tribunál v bodě 90 napadeného rozsudku domníval, že okamžikem, který bylo třeba zohlednit pro posouzení, zda k prodeji skutečně došlo do 30. června 2005, byl okamžik převedení aktiv, značně rozšířil znění čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 a zkreslil pojem „prodej“ obsažený v uvedeném článku.

55. Komise navrhuje zamítnout tuto druhou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku.

3) Analýza

56. Mezi podmínkami stanovenými proto, aby podpora ve výši 503 milionů eur na restrukturalizaci společnosti Sernam byla nadále považována za slučitelnou, byla časová podmínka, neboť čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 v tomto ohledu stanovil, že v případě prodeje aktiv společnosti Sernam v celku muselo k prodeji dojít do 30. června 2005.

57. I kdyby posouzení data, ke kterému k prodeji došlo, Tribunálem nespadlo pouze do posouzení skutkového stavu, navrhovatelce se nepodařilo prokázat nedostatky v analýze Tribunálu. I když se totiž v kontextu opatření spojených s vyrovnáním za státní podpory nejedná o zavedení definice „prodeje“ na úrovni Společenství a musí k němu dojít nutně za podmínek stanovených vnitrostátním právem⁵⁹, Komise a unijní soud jsou nicméně oprávněny požadovat, aby tyto podmínky neohrožovaly užitečný účinek unijního práva. Právě toto riziko bylo identifikováno Tribunálem, když v bodě 90 napadeného rozsudku rozhodl, že by výklad navržený společností SNCF „paralyzoval jeho účinky s rizikem, že by ke skutečnému převedení aktiv došlo dlouho po uzavření ‚prodeje‘ v právním slova smyslu“. Ze skutečností ve spisu mimoto vyplývá, že ke dni 30. června 2005 byla nabídka vedení společnosti Sernam předána společnosti SNCF a „generální ředitelství SNCF ji stejného dne v zásadě [pouze] přijalo“⁶⁰. Konečně vzhledem k tomu, že scénář uvedený v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 představuje alternativu ke scénáři uvedenému v čl. 3 odst. 1 tohoto rozhodnutí a v případě použití tohoto druhého scénáře by se již podmínky stanovené pro provedení prvního scénáře nepoužily, Tribunál zcela logicky, aniž neuváženým způsobem rozšířil znění čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, jak tvrdí společnost SNCF, vyložil časovou podmínku, kterou obsahuje, tak, že ukládá skutečné převedení aktiv ke dni 30. června 2005. Ze všech těchto důvodů musí být druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku zamítnuta.

2. K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál dopustil tím, že nesprávně konstatoval, že nabídku předloženou vedením nelze považovat za výsledek otevřeného a transparentního řízení

a) Napadený rozsudek

58. Za účelem odmítnutí výtky, podle které se vedení společnosti Sernam účastnilo zadávacího řízení od počátku a nabídka předložená tímto vedením byla skutečně výsledkem transparentního a otevřeného řízení, Tribunál v bodech 163, 164 a 174 napadeného rozsudku v podstatě rozhodl, že pouze konsorcium tvořené zájemcem č. 5 a vedením společnosti Sernam se původně účastnilo zadávacího řízení a předložilo předběžnou nabídku, a nikoliv členové vedení jednotlivě. Mimoto na závěr druhého kola zadávacího řízení byl původně vybrán návrh předložený konsorciem. Tribunál tedy odmítl argument směřující k prokázání, že se vedení účastnilo od počátku zadávacího řízení, jelikož se jej vedení samostatně neúčastnilo a nepředložilo samo nabídku. Tribunál dospěl k závěru, že uvedenou nabídku nelze považovat za výsledek otevřeného a transparentního řízení.

59 – Což ostatně Tribunál konstatoval v bodě 102 napadeného rozsudku.

60 – Bod 32 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

b) Shrnutí argumentace účastnic řízení

59. Společnost SNCF vytýká Tribunálu nesprávné právní posouzení, kterého se dopustil tím, že nesprávně konstatoval, že neúčast členů vedení společnosti Sernam samostatným způsobem od počátku řízení měla za následek, že provedené řízení nebylo otevřené a transparentní, jak ukládal čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, neboť z tohoto článku, z rozhodnutí Sernam 2 a ani z unijního práva nevyplývá, že by se zájemce, který byl nakonec vybrán, musel samostatným a nezávislým způsobem účastnit výběrového řízení od počátku. Poté, co společnost SNCF připomněla podmínky, za kterých řízení proběhlo po druhém kole výběru, tvrdí, že z praxe i z judikatury vyplývá, že podmínka otevřenosti a transparentnosti zadávacího řízení je splněna, pokud všechny zúčastněné strany měly možnost předložit nabídku a měly totožné informační možnosti a podmínky týkající se lhůt⁶¹. I kdyby zásady v oblasti veřejných zakázek, zejména zásady zakotvené směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí⁶² a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES⁶³, byly *per analogiam* použitelné na řízení o převodu aktiv, unijní právo povoluje zadání takové zakázky hospodářskému subjektu bez uveřejnění a bez předchozí soutěže po neúspěšném řízení, i když se subjekt neúčastnil tohoto prvního řízení a nepředstavuje to porušení zásad otevřenosti a transparentnosti. Tyto zásady musí být tím spíše považovány za dodržené, když byla aktiva převedena na poslední zúčastněnou osobu, která jediná předložila závaznou nabídku, a i když se zúčastnila celého řízení zprvu ve spojení s konsorciem, jehož druhá strana z něj v průběhu řízení vystoupila.

60. Komise navrhuje odmítnout tento druhý důvod kasačního opravného prostředku jako nepřipustný, nebo podpůrně zamítnout jako neopodstatněný.

c) Analýza

61. V rámci tohoto druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka napadá část analýzy, která vedla Tribunál k závěru, že prodej aktiv společnosti Sernam v celku nebyl výsledkem otevřeného a transparentního řízení, jak požadovala Komise. Při přezkumu páté části čtvrtého důvodu žaloby na neplatnost totiž Tribunál přezkoumal čtyři výtky. V rámci první výtky společnost SNCF tvrdila, že nabídka vedení společnosti Sernam je výsledkem otevřeného a transparentního procesu, jelikož se dané vedení účastnilo zadávacího řízení od počátku v rámci konsorcia tvořeného se zájemcem č. 5 a podalo samo nabídku, když jeho partner oznámil svou neschopnost podat závaznou nabídku ve lhůtě stanovené Komisí. V rámci této výtky byly předloženy dva argumenty, přičemž společnost SNCF nicméně zpochybňuje druhý argument samostatně⁶⁴.

62. Nejprve uvádím, že tento druhý důvod směřuje proti bodům 163 a 164 napadeného rozsudku, ve kterých je pouze konstatováno, že zadávacího řízení se původně účastnilo konsorcium tvořené zájemcem č. 5 a vedením společnosti a původně byl vybrán obsah návrhu předloženého uvedeným konsorciem, přičemž Tribunál v bodě 164 napadeného rozsudku pouze převzal odpovědi poskytnuté francouzskými orgány Komisi dne 6. ledna 2012. Jedná se tedy v podstatě o posouzení skutkového stavu, které vyplývá rovněž z bodu 16 a násl. žaloby společnosti SNCF podané k Tribunálu. V každém případě z kasačního opravného prostředku vyplývá, že v rámci druhého důvodu společnost SNCF Tribunálu vytýká nesprávné právní posouzení, a nikoliv zkreslení skutkového stavu. Uvedený důvod by

61 – Společnost SNCF se v tomto ohledu dovolává rozhodnutí ze dne 3. července 2001 o státní podpoře, kterou Španělské království provedlo a plánuje provést za účelem restrukturalizace společnosti Babcock Wilcox España SA (Úř. věst. 2002, L 67, s. 50), rozhodnutí ze dne 27. února 2008 o státní podpoře C 46/07 (ex NN 59/07), kterou Rumunsko uplatnilo ve prospěch podniku Automobile Craiova (Úř. věst. 2008, L 239, s. 12), bodu 95 rozsudku SMI a bodu 110 rozsudku CDA.

62 – Úř. věst. 2014, L 94, s. 1.

63 – Úř. věst. 2014, L 94, s. 65.

64 – Společnost SNCF totiž zjištění Tribunálu, podle kterého se závazná nabídka vedení společnosti Sernam velmi lišila od nabídky v druhém kole učiněné konsorciem vedeným zájemcem č. 5 a byla mnohem méně výhodná pro prodávajícího, zpochybňuje v rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku.

měl být odmítnut z důvodu nepřípustnosti, jelikož kasační opravný prostředek je tradičně omezen na právní otázky, s výjimkou případu zkreslení skutkového stavu a důkazů, což nebylo uplatněno. Stejně je třeba naložit s projednávaným důvodem v části, v níž směřuje proti závěru Tribunálu obsaženému v bodě 174 napadeného rozsudku, kterým Tribunál odmítl argument směřující k prokázání, že se vedení účastnilo od počátku zadávacího řízení, jelikož se jej vedení samostatně neúčastnilo a nepředložilo samo nabídku, kterou předložilo původně.

63. Nicméně Tribunál dále provádí právní kvalifikaci skutečností tím, že z těchto skutečností – nesamostatná účast vedení společnosti Sernam od počátku řízení – vyvozuje, že nabídku vedení nelze považovat za výsledek otevřeného a transparentního řízení ve smyslu čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2. Tato kvalifikace podléhá přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku⁶⁵.

64. Forma, kterou muselo mít řízení, kterým měla být aktiva společnosti Sernam převedena v celku, není definována, jak zdůrazňuje společnost SNCF, unijním právem. Nicméně čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 uložil výslovné omezení, tedy omezení spočívající v dodržování otevřené a transparentní povahy řízení.

65. Aniž je třeba rozhodnout o tom, zda se zásady unijního práva v oblasti veřejných zakázek použijí v kontextu provedení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 – a to tím spíše 1) že nic nenaznačuje, že takový byl předpoklad analýzy Tribunálu, 2) že dovolání se směrnic 2014/23 a 2014/24 společností SNCF se jeví nové a 3) že to společnost SNCF formálně nezpochybňuje – je třeba navrhovatelce, která se dovolává precedentu tvořeného rozsudkem SMI⁶⁶, odpovědět tak, že jestliže v tomto rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že skutečnost, že k prodeji aktiv v celku nedošlo ihned, ale došlo k němu po několika neúspěšných pokusech s jinou společností, je „indicií, která může prokazovat, že provedené řízení bylo dostatečně otevřené a transparentní“⁶⁷, rozhodl tak v kontextu prodeje, ke kterému došlo pod dohledem soudu, což je skutečnost, kterou společnost SNCF neuvádí.

66. Pokud jde o zadávací řízení, společnost SNCF odkazuje na praxi Komise a zdůrazňuje, že Komise přikládá význam skutečnosti, že „všechny podniky, které mohou mít zájem o zpětný odkup [...], měly příležitost předložit nabídku a že byl podnik převeden zájemci s nejvyšší nabídkou“⁶⁸, jakož i zajištění rovného přístupu k informacím⁶⁹. Nicméně pokud Komise v kontextu státních podpor vyžaduje organizaci otevřeného a transparentního řízení, byl by tento požadavek zbaven užitečného účinku, pokud by byl považován za splněný, jakmile bylo řízení zahájeno na otevřené a transparentní bázi, která zaručuje rovný přístup k informacím všem zúčastněným osobám. Řízení musí být otevřené a transparentní po celou dobu procesu a neomezuje se, jak tvrdí navrhovatelka, na poskytnutí příležitosti předložit nabídku za totožných podmínek z hlediska informací a lhůt⁷⁰.

65 – Viz mimo jiné rozsudek ze dne 10. května 2007, SGL Carbon v. Komise (C-328/05 P, EU:C:2007:277, bod 41 a citovaná judikatura).

66 – Rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Německo v. Komise (C-277/00, EU:C:2004:238).

67 – Bod 95 rozsudku SMI.

68 – Společnost SNCF zde odkazuje na bod 102 rozhodnutí ze dne 3. července 2001 o státní podpoře, kterou Španělské království provedlo a plánuje provést za účelem restrukturalizace společnosti Babcock Wilcox España SA.

69 – Společnost SNCF zde odkazuje na body 67 až 71 rozhodnutí ze dne 27. února 2008 o státní podpoře C 46/07 (ex NN 59/07), kterou Rumunsko uplatnilo ve prospěch podniku Automobile Craiova.

70 – Každopádně v případě připuštění zájemce, který se samostatně neúčastnil řízení od počátku, v průběhu řízení se lze rovněž tázat, zda byly v projednávané věci účastníkům řízení skutečně zajištěny totožné podmínky z hlediska lhůt.

67. V projednávané věci je nesporné, že zájemce, na kterého byla aktiva⁷¹ společnosti Sernam převedena, se řízení neúčastnil od počátku. Neexistence totožnosti mezi původními zájemci o převzetí a zájemcem, jehož nabídka byla nakonec přijata, tudíž mohla oprávněně Komisi a poté Tribunál vést k závěru, že provedené řízení nebylo transparentní, jelikož vedlo k uzavření převodu se zájemcem, který se od počátku neúčastnil zadávacího řízení, čímž tak mohlo být poškozeno soutěžní postavení ostatních zájemců⁷² a tato změna mohla způsobit vadu řízení.

68. Ze všech výše uvedených důvodů musí být druhý důvod kasačního opravného prostředku odmítnut jako částečně nepřípustný a zamítnut jako částečně neopodstatněný.

3. K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu ze zkreslení skutkového stavu a z nesprávného právního posouzení, kterého se Tribunál dopustil tím, že se nesprávně domníval, že nabídka vedení společnosti Sernam byla mnohem méně výhodná pro prodávajícího než nezávazné nabídky ostatních zájemců

a) Napadený rozsudek

69. Z bodů 165 a 166 napadeného rozsudku vyplývá, že Tribunál za účelem odmítnutí výtky, podle které byla nabídka předložená vedením výsledkem transparentního a otevřeného řízení, jelikož uvedené vedení, které se účastnilo řízení od počátku, podalo jedinou nabídku, která byla původně společná se zájemcem č. 5, se kterým tvořilo konsorcium, vycházel ze skutečnosti, že závazná nabídka vedení se velmi lišila od nabídky v druhém kole učiněné konsorciem vedeným zájemcem č. 5 a byla mnohem méně výhodná pro prodávajícího. Za účelem tohoto závěru Tribunál odkázal na několik skutečností obsažených v komunikaci mezi Komisí a Francouzskou republikou v roce 2005 a 2012 a domníval se, že rozdíl mezi oběma nabídkami musí být posouzen na základě kritéria předpokládaných potřeb navýšení kapitálu cílové společnosti navrhovatelkou, oceněných na částku o mnoho vyšší v konečné nabídce vedení společnosti Sernam ve srovnání s tím, co bylo navrženo konsorciem vedeným zájemcem č. 5. Záporná nabídka konsorcia činila podle Tribunálu a na stejném základě v druhém kole – 56,4 milionu eur, kdežto nabídka vedení společnosti činila – 95,5 milionu eur⁷³. Odmítl rovněž argument, podle kterého poté, co z řízení odstoupil zájemce č. 5, diskuse logicky pokračovaly s „poslední zúčastněnou stranou“, a rozhodl, že společnost SNCF se měla obrátit na zájemce č. 4, který se účastnil řízení od počátku a předložil předběžnou nabídku v druhém kole ve výši – 62,5 milionu⁷⁴. Skutečnost, že zájemce nepředložil závaznou nabídku, nemá pro Tribunál význam, jelikož přezkoumávanou otázkou je pouze to, zda byla nabídka vedení společnosti Sernam výsledkem zadávacího řízení⁷⁵.

b) Shrnutí argumentace účastnic řízení

70. Navrhovatelka tvrdí, že nabídku vedení společnosti Sernam nelze považovat za výsledek ani otevřeného, ani transparentního zadávacího řízení z toho důvodu, že byla mnohem méně výhodná pro prodávajícího než předběžné nabídky v druhém kole předložené ostatními zájemci. Tribunál se tak dopustil nesprávného právního posouzení a zkreslil skutkový stav, když rozhodl opačně. Společnost SNCF tvrdí, že předběžná nabídka předložená konsorciem byla založena na odlišné úrovni finanční situace ve srovnání s úrovní, ze které vycházel zájemce č. 4 při své předběžné nabídce v druhém kole.

71 – A podstatná část pasiv: viz zejména bod 48 tohoto stanoviska.

72 – Pokud jde o otázku, zda unijní právo brání tomu, aby zadavatel povolil hospodářskému subjektu, který byl součástí seskupení dvou podniků, které bylo předběžně vybráno a předložilo první nabídku v jednacím řízení o zadání veřejné zakázky, aby se dále účastnil tohoto řízení svým vlastním jménem po zrušení uvedeného seskupení, upozorňuji na rozsudek ze dne 24. května 2016, MT Højgaard a Züblin (C-396/14, EU:C:2016:347), kterým se lze určitým způsobem inspirovat i přes podstatné rozdíly, pokud jde o právo rozhodné pro případ ve věci tehdy předložené Soudnímu dvoru.

73 – Viz bod 167 napadeného rozsudku.

74 – Viz bod 170 napadeného rozsudku.

75 – Viz bod 173 napadeného rozsudku.

Společnost SNCF tedy zpochybňuje odhad Tribunálu ohledně potřeb na navýšení kapitálu oceněných zájemcem č. 4. S ohledem na značné zhoršení finanční situace společnosti Sernam mezi 31. prosincem 2004 a 30. červnem 2005 zájemce č. 4 nutně přehodnotil potřeby na navýšení kapitálu společnosti Sernam na daleko vyšší částku. I kdyby bylo možné závaznou nabídku vedení společnosti Sernam srovnat s nezávaznou nabídkou konsorcia v druhém kole, Tribunál se tak dopustil závažného pochybení.

71. Komise považuje tento třetí důvod kasačního opravného prostředku za irelevantní a podpůrně za neopodstatněný.

c) Analýza

72. Záměrem navrhovatelky v rámci tohoto třetího důvodu kasačního opravného prostředku je prokázat, že Tribunál nesprávně rozhodl, že závazná nabídka předložená vedením společnosti Sernam byla mnohem méně výhodná než nabídka předložená konsorciem tvořeným se zájemcem č. 5, než odstoupil z řízení, nebo než předběžná nabídka zájemce č. 4 v druhém kole. Znovu se zde jedná o posouzení, zda byl prodej aktiv společnosti Sernam výsledkem otevřeného a transparentního řízení. Poté, co bylo v rámci analýzy druhého důvodu kasačního opravného prostředku konstatováno, že jelikož se vedení společnosti Sernam neúčastnilo výběrového řízení od počátku a samostatně, a výběr jeho nabídky v konečném výsledku tedy nebyl pouze z tohoto důvodu výsledkem otevřeného a transparentního řízení, a to na rozdíl od toho, co ukládal čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, je nutno přitom konstatovat, že i kdyby měl Soudní dvůr rozhodnout – *quod non* – že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení nebo zkreslil skutkový stav tím, že rozhodl, že nabídka vedení společnosti Sernam byla méně výhodná, nemohlo by to zpochybnit závěr, ke kterému Tribunál dospěl a který byl právě připomenut. Souhlasím tedy s názorem Komise, že tento třetí důvod kasačního opravného prostředku je irelevantní⁷⁶.

73. Pro doplnění dodávám, stejně jako učinila Komise, že Tribunál v bodech 166 a 168 napadeného rozsudku konstatoval, že nabídka konsorcia tvořeného se zájemcem č. 5 v druhém kole předvídala vložení „významné částky“ do kapitálu společnosti Sernam, kdežto nabídka vedení stanovila pouze mnohem nižší částku. Tato část rozsudku není přitom v rámci kasačního opravného prostředku napadena. Podstatný rozdíl mezi nabídkami je tedy dostatečně popsán, takže činí irelevantním jakékoliv nesprávné právní posouzení nebo zkreslení, které by se vztahovalo k posouzení potřeb na navýšení kapitálu mezi nabídkami.

74. Konečně, i kdyby to podléhalo přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku, nelze Tribunálu vytýkat, že nepřihlédl k rozdílným úrovním finanční situace společnosti Sernam, ze kterých vycházely jednotlivé nabídky, jelikož společnost SNCF neuplatnila tento argument před Tribunálem. Tribunál nemohl zkreslit skutečnosti, které mu nebyly předloženy. Ohledně srovnání, které Tribunál provedl mezi závaznou nabídkou vedení a nezávaznou nabídkou konsorcia v druhém kole, navrhovatelka v tomto ohledu nepředkládá žádnou právně podloženou výtku a zdá se naopak, že připouští, že takové srovnání bylo možné⁷⁷.

75. Ze všech těchto důvodů musí být třetí důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

⁷⁶ – Což se ostatně nezdá být zpochybněno navrhovatelkou, neboť se v replice nevyjádřila ke stanovisku vyjádřenému Komisí.

⁷⁷ – Viz bod 86 kasačního opravného prostředku, ve kterém se navrhovatelka omezuje na formulaci používající slovní spojení „i kdyby“.

4. Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení a z nedostatečného a rozporného odůvodnění, neboť Tribunál rozhodl, že Komise nijak nezaměnila předmět prodeje aktiv společnosti Sernam a jejich kupní cenu

a) Napadený rozsudek

76. V bodě 153 napadeného rozsudku Tribunál při přezkumu čtvrté části čtvrtého žalobního důvodu⁷⁸ vycházející z právního omylu, kterého se Komise dopustila, když se v bodě 117 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3 domnívala, že převod nebyl omezen na aktiva společnosti Sernam z důvodu, že byl navýšen o 57 milionů eur čistého, uvedl, že Komise nijak nezaměnila předmět prodeje a kupní cenu, jelikož se uvedená částka prostřednictvím následných navýšení kapitálu společnosti Sernam a poté společnosti Sernam Xpress přičetla k aktivům těchto společností. V následujícím bodě se rovněž domníval, že Komisi nelze vytýkat, že ve svém rozhodnutí neupřesnila, že si nepřála zápornou cenu, jelikož záporná cena vyplývá ze skutečnosti, že povinnost prodat pouze aktiva nebyla dodržena, což vyplývá mimoto ze zhodnocení „cash free, debt free“ provedených zájemci na závěr prvního kola zadávacího řízení, která všechna vedla ke kladným cenovým nabídkám⁷⁹. Tribunál na základě toho dospěl k závěru, že tato kladná zhodnocení prokazují, že pokud by se společnost SNCF omezila na prodej aktiv bez pasiv, byla by jejich kupní cena kladná nebo nulová, ale nikoliv záporná⁸⁰.

b) Shrnutí argumentace účastnic řízení

77. Když se Komise v bodě 117 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3 domnívala, že pomocí navýšení kapitálu společností Sernam a Sernam Xpress byla k aktivům přidána částka v čisté výši 57 milionů eur a takový dodatek nebyl čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 povolen, zaměnila podle společnosti SNCF předmět prodeje (aktiva v celku) se (zápornou) cenou zaplacenou za jejich nabytí. Na základě tohoto předpokladu navrhovatelka Tribunálu vytýká, že v bodě 153 napadeného rozsudku bez prokázání a pomocí kategorických tvrzení pouze konstatoval, že Komise neprovedla žádnou záměnu takového typu, jak tvrdí společnost SNCF. Společnost SNCF rovněž tvrdí, že tento závěr představuje nesprávné právní posouzení a že se tento bod 153 jeví být v rozporu s úvahami uplatněnými Tribunálem v rámci druhé části čtvrtého žalobního důvodu⁸¹.

78. Společnost SNCF zpochybňuje, že prodej aktiv byl navýšen o 57 milionů eur čistého, a vysvětluje, že navýšení kapitálu o částku v této výši⁸² by nepředstavovalo dodatek k převáděným aktivům, ale zápornou cenu zaplacenou za nabytí aktiv společnosti Sernam v celku. I když Tribunál v bodech 103 a 107 napadeného rozsudku připustil, že právo státních podpor se nezabývá právními formami, které mohou mít transakce, ale jejich hospodářskou skutečností, a uznává možnost provést prodej za zápornou cenu prostřednictvím předchozího navýšení kapitálu prodávajícího, odmítl považovat navýšení kapitálu společnosti Sernam za součást záporné ceny zaplacené za převod aktiv v celku, a to pomocí analýzy, která vycházela výlučně z právní formy tohoto vkladu.

78 – Vycházejícího z právních a skutkových omylů, kterých se Komise dopustila, když se domnívala, že při převedení aktiv v celku nebyly dodrženy podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2.

79 – Viz body 155 až 157 napadeného rozsudku.

80 – Viz bod 158 napadeného rozsudku.

81 – Vycházející z právních a skutkových omylů, kterých se Komise dopustila tím, že se v bodech 99 až 102 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3 domnívala, že převedení aktiv společnosti Sernam v celku za zápornou cenu nepředstavuje prodej.

82 – Konkrétně navýšení kapitálu ve výši 59 milionů eur, od kterých byly odečteny a zaplaceny 2 miliony společností Financière Sernam za nabytí aktiv společnosti Sernam v celku: viz bod 93 kasačního opravného prostředku.

79. Úvahy Tribunálu jsou stíženy vadou spočívající v druhém nesprávném právním posouzení. Tribunál sice uvedl, že záporná cena vyplývala ze skutečnosti, že povinnost prodat jen aktiva společnosti Sernam bez pasiv nebyla dodržena, avšak společnost SNCF tvrdí, že jelikož převod v celku znamenal pokračování činnosti společnosti Sernam, existence „badwill“⁸³ odrážející strukturálně ztrátovou povahu převáděné činnosti a automatický převod pracovních smluv, jak stanoví francouzské právo, znamenaly nutně zápornou hodnotu činnosti. Záporná cena není tedy způsobena dodatkem určitých pasiv, ale jednoduše samotným zněním čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, který tím, že stanoví, aby byla aktiva převedena v celku, umožňuje převedení strukturálně ztrátové činnosti, včetně nákladů na provoz spojených s pokračováním pracovních smluv zaměstnanců.

80. Ve své replice společnost SNCF dodává, že domnívat se, že k prodeji mohlo dojít za kladnou cenu, by bylo nepodloženou domněnkou, která by představovala zkreslení skutkového stavu, jelikož všechny předložené nabídky byly značně záporné.

81. Komise se domnívá, že tento čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je zčásti nepřipustný a zčásti neopodstatněný.

c) Analýza

82. Teze společnosti SNCF spočívá v tvrzení, že navýšení kapitálu je jedním z prvků prodeje aktiv společnosti Sernam v celku za zápornou cenu. Bez dalšího je tedy třeba uvést, že navýšení kapitálu jako dodatek k aktivům společnosti Sernam společností SNCF není zpochybněno z faktického hlediska⁸⁴. V bodě 153 napadeného rozsudku přitom Tribunál uvedl, že „částka 57 milionů eur čistého prostřednictvím následných navýšení kapitálu společnosti Sernam a poté společnosti Sernam Xpress se [...] přičetla k aktivům společnosti Sernam, poté společnosti Sernam Xpress“. Jedná se v tomto případě o skutkové zjištění, které není účastnicemi řízení zpochybněno. Je tedy obtížné vytýkat Tribunálu nedostatečné odůvodnění. Tribunál mimoto nezaměnění předmětu prodeje s kupní cenou dovozuje ze znění bodu 117 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3, uvedeného v předchozím bodě napadeného rozsudku.

83. Kromě toho se nezdá ani rozporné rozhodnout, že unijní právo nebrání tomu, aby k prodeji došlo za zápornou cenu, jak Tribunál rozhodl v bodě 107 napadeného rozsudku, ani že navýšení kapitálu, ke kterému došlo za okolností popsanych v bodě 153, není slučitelné s čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2. Jedná se zde o dvě zcela odlišné otázky. První tvrzení bylo učiněno v rámci analýzy týkající se podmínky „prodeje“ uložené tímto článkem, kdy Komise zpochybnila, že by k prodeji mohlo dojít za zápornou cenu. Tento problém je třeba odlišit od toho, zda byl dodatek k aktivům povolen Komisí v jejím rozhodnutí Sernam 2. Jinak řečeno, jestliže se Tribunál při výkladu pojmu „prodej aktiv v celku“ nejprve věnoval pojmu „prodej“, části rozsudku, které jsou napadeny v rámci projednávaného důvodu kasačního opravného prostředku, se vztahují více k pojmu „aktiva v celku“. Z nadpisu čtvrté části čtvrtého žalobního důvodu vzneseného před Tribunálem vyplývá, že se Tribunál věnoval otázce, zda se Komise mohla legitimně v bodě 117 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3 domnívat, že převedení omezené na aktiva společnosti Sernam bylo protiprávně navýšeno o 57 milionů eur. Pro připomenutí tento bod 117 odůvodnění po uvedení skutkového stavu dospívá k závěru, že „takový dodatek k aktivům čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 nepovoluje“.

84. Posouzení Tribunálu obsažené v bodě 154 napadeného rozsudku, podle kterého je záporná cena důsledkem dodatku pasiv k prodeji aktiv společnosti Sernam, spadá mezi posouzení skutkového stavu, ohledně kterého navrhopatelka v rámci projednávaného důvodu kasačního opravného prostředku neuplatňovala zkreslení skutkového stavu. Ostatně, i když společnost SNCF obecně zpochybňuje, že se

83 – Tedy odchylka, která může existovat mezi kupní cenou zaplacenou v penězích nebo v cenných papírech a hodnotou individuálně nabytých vymahatelných aktiv a pasiv (viz bod 223 napadeného rozsudku).

84 – Viz bod 93 kasačního prostředku.

prodej aktiv v celku musel nutně uskutečnit bez pasiv, logicky nezpochybňuje, že prodej společnosti Sernam zahrnoval velkou většinu těchto pasiv. Jak bylo přitom již uvedeno, prodej, jak jej stanoví čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, musel být skutečně chápán tak, že se týkal pouze aktiv bez pasiv společnosti Sernam. Pouhá skutečnost, že pasiva byla zahrnuta do prodeje, stačí ke konstatování, že podmínky tohoto článku nebyly dodrženy. V každém případě rovněž připomínám, že společnost SNCF na jednání před Tribunálem připustila, že „pokud je aktivum převáděno individuálně, má již z definice hodnotu, která může být kladná nebo nulová, ale která nemůže být záporná“⁸⁵. Je tedy obtížné si představit, že by navrhovatelka zpochybnila ve fázi kasačního opravného prostředku tvrzení, které pouze vyvozuje důsledky z jejího vlastního stanoviska.

85. Ze všech těchto důvodů musí být čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

5. K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení a ze zkreslení výroku rozhodnutí Sernam 2 tím, že se Tribunál domníval, že zápis pohledávky odpovídající vrácení podpory ve výši 41 milionů eur do pasiva likvidace společnosti Sernam nebyl v souladu s článkem 4 rozhodnutí Sernam 2

a) Napadený rozsudek

86. V bodě 237 a násl. napadeného rozsudku Tribunál přezkoumal výtku vycházející z toho, že žádné z kritérií umožňujících konstatovat hospodářskou návaznost mezi společnostmi Sernam a Sernam Xpress nebylo v projednávané věci splněno. Poté, co Tribunál připomněl bod 144 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3, podle kterého Komise dospěla k závěru, že „[byla] proto splněna všechna kritéria prokazující hospodářskou návaznost ve smyslu rozhodnutí a rozsudku ve věci Seleco“⁸⁶, přezkoumal postupně každou z těchto skutečností.

87. Pokud jde o předmět převodu, Tribunál s ohledem na své dřívější rozhodnutí v bodech 134 až 137 napadeného rozsudku připomněl, že se Komise právem domnívala, že v rozporu s čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 byl převeden celý podnik⁸⁷.

88. Pokud jde o totožnost akcionářů, Tribunál potvrdil analýzu Komise, která dospěla k závěru, že k vkladu společnosti Sernam do společnosti Sernam Xpress došlo v rámci skupiny navrhovatelky⁸⁸.

89. Pokud jde o okamžik převodu, Tribunál připomněl, že okamžik provedení rozhodnutí, které vedlo k možnosti prodeje aktiv příjemce podpory v celku, jakož i povinnost navrácení protiprávní a neslučitelné podpory se jeví stejně tak vhodný k obcházení povinnosti navrácení podpory jako fáze formálního vyšetřovacího řízení, během které došlo k údajnému obcházení ve věcech Seleco, SMI a CDA⁸⁹, dovolávaných navrhovatelkou⁹⁰, a dříve rozhodl, že operace nerespektovala ani lhůtu, ani podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2⁹¹.

85 – Bod 155 napadeného rozsudku.

86 – Rozsudek ze dne 8. května 2003, Itálie a SIM 2 Multimedia v. Komise (C-328/99 a C-399/00, EU:C:2003:252).

87 – Viz bod 240 napadeného rozsudku.

88 – Viz bod 243 napadeného rozsudku.

89 – Rozsudek ze dne 8. května 2003, Itálie a SIM 2 Multimedia v. Komise (C-328/99 a C-399/00, EU:C:2003:252), rozsudek SMI a rozsudek CDA.

90 – Viz bod 246 napadeného rozsudku.

91 – Bod 247 napadeného rozsudku, ve kterém Tribunál odkazuje na body 84 až 93 a 110 až 187 napadeného rozsudku.

90. Pokud jde o hospodářskou logiku, Tribunál rovněž připomněl, že podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 nebyly dodrženy, že hospodářská činnost společnosti Sernam nebyla přerušena, a tudíž cíl uvedeného článku nebyl dodržen⁹². Rozhodl rovněž, že navrhovatelka nemůže argumentovat svým vnitrostátním právem, aby odůvodnila, že prodej, ke kterému mělo dojít bez pasiv, tato pasiva zahrnul⁹³.

91. Pokud jde o cenu, Tribunál v podstatě rozhodl, že zaplacenou zápornou cenu nelze považovat za cenu tržní vyplývající z otevřeného a transparentního zadávacího řízení, jelikož Tribunál již rozhodl, že nabídka vedení společnosti Sernam není výsledkem otevřeného a transparentního řízení⁹⁴. Rovněž připomněl, že tato záporná cena ve výši 57 milionů eur je spíše pojata jako provozní podpora umožňující pokrytí ztrát společnosti Sernam Xpress za roky 2005 až 2008 a že byla spojena s odepsáním pohledávek vůči společnosti Sernam ve výši 38,5 milionu eur⁹⁵. Tribunál dále odmítl jednak důkazní hodnotu různých nezávislých posudků dovolávaných společností SNCF, které měly potvrzovat, že cena za převod byla cenou tržní⁹⁶, a jednak argumenty společnosti SNCF směřující proti posledním dvěma větám bodu 145 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3 z důvodu jejich doplňující povahy, jelikož uvedené věty jsou pouze „dodatečnou indicií“ o tom, že smluvní vyváženost mezi společnostmi SNCF a společností Financière Sernam neodpovídala tržním podmínkám⁹⁷. Tribunál mimoto rozhodl, že Komise mohla právem dospět k závěru, že převod činností společnosti Sernam na společnost Sernam Xpress měl za následek, že si společnost Sernam Xpress zachovala skutečný prospěch z konkurenčního zvýhodnění spojeného se získáním poskytnutých podpor, neboť mezi oběma společnostmi existovala hospodářská návaznost⁹⁸. Kromě toho s odkazem na judikaturu týkající se prodeje akcií, podle které podle Francouzské republiky platí, že pokud by prodaný podnik musel vrátit protiprávní a neslučitelnou podporu, znamenalo by to sankcionovat nabyvatele tohoto podniku, tedy společnost Financière Sernam, který by již zaplacením tržní ceny musel zaplatit podporu, Tribunál uvedl, že se Komise domnívala, že prodej podílů společnosti Sernam Xpress společnosti Financière Sernam neměl za následek zproštění společnosti Sernam Xpress povinnosti vrátit podporu ve výši 41 milionu eur. Na společnost Financière Sernam totiž nebyla převedena povinnost vrátit podporu ve výši 41 milionu eur jakožto na nabyvatele podílů společnosti Sernam Xpress, ale jakožto na jejího právního nástupce v důsledku spojení ze dne 30. června 2011 se společností Sernam Xpress a v důsledku všeobecného převodu majetku spojeného s touto operací, zatímco Komise právně dostačujícím způsobem prokázala hospodářskou návaznost mezi společnostmi Sernam a Sernam Xpress⁹⁹. Konečně Tribunál posoudil jako irelevantní dovolávání se kritéria soukromého investora společností SNCF, které podle něj nemá souvislost s povinností navrácení 41 milionu eur, ale naopak se týká zcela odlišné otázky kvalifikace nových podpor¹⁰⁰. Závěrem Tribunál rozhodl, že se Komise zcela v souladu s judikaturou Komise v. Španělsko¹⁰¹ mohla domnívat, že pouhý zápis protiprávní a neslučitelné podpory do pasiva likvidace společnosti Sernam nebyl dostatečný pro vyloučení narušení hospodářské soutěže, a odmítl výtku vycházející z toho, že žádné z kritérií hospodářské návaznosti nebylo v projednávané věci splněno¹⁰².

92 – Viz bod 251 napadeného rozsudku.

93 – Viz bod 252 napadeného rozsudku.

94 – Viz bod 255 napadeného rozsudku.

95 – Viz bod 256 napadeného rozsudku.

96 – Viz body 257 až 260 napadeného rozsudku.

97 – Viz body 261 a 262 napadeného rozsudku.

98 – Viz body 263 až 265 napadeného rozsudku.

99 – Viz body 266 až 270 napadeného rozsudku.

100 – Viz body 271 a 272 napadeného rozsudku.

101 – Rozsudek ze dne 11. prosince 2012, Komise v. Španělsko (C-610/10, EU:C:2012:781).

102 – Viz body 273 a 274 napadeného rozsudku.

92. Konečně v bodě 275 a násl. napadeného rozsudku Tribunál přezkoumal výtku vycházející z toho, že uvedený zápis byl v souladu s článkem 4 rozhodnutí Sernam 2, připomněl judikaturu Komise v. Španělsko¹⁰³, podle které musí být podpora vymáhána po společnosti, která pokračuje v hospodářské činnosti podniku, který byl původním příjemcem zvýhodnění spojeného s poskytnutím státních podpor, a tedy si z ní zachovává skutečný prospěch, a dospěl k závěru, že v kontextu navrácení státních podpor musí být zmínka ohledně pokračování existence společnosti Sernam 2 chápána tak, že odkazuje na zachování hospodářské činnosti společnosti Sernam. Tribunál tedy odmítl výtku, jelikož zápis protiprávní a neslučitelné podpory do pasiva likvidace společnosti Sernam nebyl v souladu s článkem 4 rozhodnutí Sernam 2.

b) Shrnutí argumentace účastnic řízení

93. Společnost SNCF znovu Tribunálu vytýká, že zkreslil výrok rozhodnutí Sernam 2 tím, že rozhodl, že článek 4 tohoto rozhodnutí „může znamenat pouze zachování hospodářské činnosti společnosti Sernam“¹⁰⁴, i když je znění tohoto článku jasné a jednoznačné, neodkazuje nijak na přerušení uvedené činnosti a omezuje se na rozlišení podle toho, zda společnost Sernam jako právnická osoba bude nadále existovat, či nikoliv, což je zcela odůvodněné z hlediska ustálené judikatury, podle které platí, že pokud společnost, která byla příjemcem státní podpory, prodává svá aktiva třetí osobě za tržní cenu, prospěch z podpory je započten do ceny, takže skutečný prospěch z podpory zůstává prodávajícímu¹⁰⁵. Zkreslením článku 4 rozhodnutí Sernam 2 se Tribunál rovněž dopustil nesprávného právního posouzení, které musí vést ke zrušení napadeného rozsudku.

94. Mimoto navrhovatelka zdůrazňuje několik nesprávných právních posouzení, kterých se dopustil Tribunál, když přezkoumával podmínky hospodářské návaznosti mezi společnostmi Sernam a nabyvatelem aktiv v celku¹⁰⁶, zatímco Komise neměla v žádném případě povinnost zohlednit všechny tyto skutečnosti¹⁰⁷.

95. Pokud jde o totožnost akcionářů, společnost SNCF připomíná, že jí podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 neumožnily provést prodej aktiv společnosti Sernam v celku společnosti Financière Sernam z důvodů spojených se zvláštnostmi francouzského práva¹⁰⁸. Postup vklad-převod, kterému předchází navýšení kapitálu v případě záporné ceny, odpovídá hospodářské skutečnosti převedení aktiv společnosti Sernam v celku na společnost Financière Sernam za jejich tržní hodnotu. Když se Tribunál domníval, že hospodářskou návaznost je třeba posoudit mezi společnostmi Sernam a Sernam Xpress, uměle rozložil jedinou operaci, jejíž jedinou hospodářskou logikou byl převod vlastnictví aktiv společnosti Sernam v celku. Tribunál tak porušil zásadu, podle které se právo státních podpor nezabývá právními formami, které mohou mít transakce, ale pouze jejich hospodářskou skutečností, a jeho rozsudek je tak stížen vadou spočívající v rozporném odůvodnění z hlediska zásady, připomenuté v bodě 107 napadeného rozsudku, podle které lze provést prodej za zápornou cenu. Společnost Sernam Xpress byla pouze nástrojem založeným proto, aby byl možný převod vlastnictví aktiv společnosti Sernam v celku na společnost Financière Sernam. Společnost Financière Sernam se ostatně se společností Xpress po provedení operace spojila. Tribunál nezohlednil, že vlastníkem aktiv společnosti Sernam umístěných ve společnosti Sernam Xpress a jejich provozovatelem je společnost Financière Sernam, a tedy neexistuje žádná totožnost mezi akcionáři společnosti Financière Sernam a akcionáři společnosti Sernam.

103 – Rozsudek ze dne 11. prosince 2012, Komise v. Španělsko (C-610/10, EU:C:2012:781).

104 – Bod 278 napadeného rozsudku.

105 – Navrhovatelka zde odkazuje na rozsudek ze dne 20. září 2001, Banks (C-390/98, EU:C:2001:456, bod 77), a na bod 80 rozsudku SMI.

106 – Ohledně definice těchto podmínek společnost SNCF odkazuje na rozsudky Tribunálu ze dne 13. září 2010, Řecko a další v. Komise (T-415/05, T-416/05 a T-423/05, EU:T:2010:386, bod 135), a ze dne 28. března 2012, Ryanair v. Komise (T-123/09, EU:T:2012:164, bod 155).

107 – Jak Tribunál připomněl v bodě 235 napadeného rozsudku.

108 – A podrobně uvedených v bodě 116 kasačního opravného prostředku.

96. Pokud jde o tržní cenu, společnost SNCF vytýká Tribunálu nesprávné právní posouzení, neboť odmítl zohlednit tržní cenu zaplacenou za aktiva společnosti Sernam, zatímco podle judikatury je existence tržní ceny jedním z nejdůležitějších kritérií za účelem závěru o neexistenci hospodářské návaznosti. Navrhovatelka zde odkazuje zejména na rozsudky SMI a CDA¹⁰⁹.

97. Pokud jde o předmět převodu, Tribunál se nesprávně domníval, že byl převeden celý podnik, neboť aktiva společnosti Sernam v celku byla převedena pouze s provozními pasivy.

98. Pokud jde o okamžik převodu, společnost SNCF tvrdí, že nelze tvrdit, že by došlo k jakémukoliv obcházení, jelikož sama Komise stanovila možnost převedení aktiv společnosti Sernam v celku a tato aktiva byla převedena za tržní cenu.

99. Pokud jde o hospodářskou logiku operace, Tribunál nesprávně konstatoval, že čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 vyžaduje přerušení hospodářské činnosti společnosti Sernam, zatímco možnost převedení aktiv v celku právě převedení činnosti společnosti Sernam umožňuje. Tribunál se nemůže dovolávat toho, že logika operace byla v rozporu s cíli uvedeného rozhodnutí, ačkoli tato operace byla čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 povolena.

100. Společnost SNCF dospívá k závěru, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení a zkrátil článek 4 rozhodnutí Sernam 2, když rozhodl, že zápis pohledávky odpovídající částce 41 milionů eur podpory prohlášené za neslučitelnou rozhodnutím Sernam 2 do pasiva soudní likvidace společnosti Sernam není v souladu s článkem 4 tohoto rozhodnutí.

101. Komise považuje projednávaný důvod kasačního opravného prostředku za zčásti irelevantní a zčásti nepřipustný.

c) Analýza

102. Článek 4 rozhodnutí Sernam 2 stanovil, že veškerý prodej Sernamu musí být proveden za tržní cenu a prostřednictvím transparentního řízení, otevřeného všem konkurentům, a že jsou-li tyto podmínky splněny, případně „společnosti Sernam“, pokud bude nadále existovat, úhrada podpory 41 milionů eur¹¹⁰. V rozhodnutí Sernam 3 Komise ověřila, zda postup vrácení neslučitelné podpory zvolený Francií, to znamená zapsání pohledávky státu do úpadku společnosti Sernam, umožňuje skutečně zamezit narušení hospodářské soutěže¹¹¹. Komise měla za to, že článek 4 rozhodnutí Sernam 2 rozlišuje podle toho, zda došlo k přerušení hospodářské činnosti společnosti Sernam, či nikoliv, a přezkoumala převod činností společnosti Sernam na společnost Financière Sernam z hlediska kritérií a zásad uvedených v rozsudcích SMI, CDA a Seleco za účelem určení, zda bylo nutno rozšířit navrácení na společnost Financière Sernam a její dceřiné společnosti. Tato analýza je obsažená v bodech 143 až 151 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3. Jak již bylo uvedeno, dospěla Komise k závěru, že převod činností společnosti Sernam na společnost Sernam Xpress měl za následek, že si společnost Sernam Xpress zachovala skutečný prospěch z konkurenčního zvýhodnění spojeného se získáním poskytnutých podpor, neboť mezi oběma společnostmi existovala hospodářská návaznost a u převodu se podle Komise jednalo o obejití příkazu k navrácení, kterým byla zatížena společnost

109 – Body 66, 70, 78, 84, 86, 93 až 95 rozsudku SMI a body 97 až 99 rozsudku CDA.

110 – Která odpovídá v podstatě dodatkovým podporám vyplaceným z důvodu zpoždění připojení Sernamu ke Geodisu, o nichž francouzské orgány uvědomily Komisi teprve ve výroční zprávě z roku 2002 a aniž tato dodatková částka byla předmětem úplného opětovného oznámení ke složce (viz zejména bod 176 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2).

111 – Viz bod 37 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

Sernam¹¹². Po spojení Sernam Xpress a Financière Sernam přešla povinnost vrácení na společnost Financière Sernam, která se svými dceřinými společnostmi pokračuje v činnosti společností Sernam a Sernam Xpress, a má tak nadále prospěch z podpory ve výši 41 milionů eur, která byla původně poskytnuta společnosti Sernam¹¹³.

103. Tribunál přezkoumal výše připomenutou analýzu Komise v bodě 237 a násl. napadeného rozsudku. Tento pátý důvod kasačního opravného prostředku je namířen právě proti této části uvedeného rozsudku prostřednictvím argumentace navrhovatelky, která je někdy zmatečná, často opakující se a jasně neurčuje konkrétně vytýkaná nesprávná právní posouzení, když mísí skutkové a právní otázky.

104. Ihned se vyjádřím k výtce vycházející ze zkreslení a z nesprávného právního posouzení, neboť Tribunál chybně vyložil článek 4 rozhodnutí Sernam 2. Podle zásady „*a maiore ad minus*“ přezkoumám pouze údajné nesprávné právní posouzení, jelikož analýza zkreslení je nutně více povrchní.

105. Když Tribunál rozhodl, že článek 4 rozhodnutí Sernam 2 podmiňuje navrácení podpory společností Sernam SA zachováním hospodářské činnosti této společnosti, odkázal nejen na znění uvedeného článku, ale rovněž na kontext, jehož je součástí a kterým je navrácení státních podpor. V tomto ohledu z ustálené judikatury Soudního dvora, kterou společnost SNCF znala, vyplývá, že hlavním cílem navrácení protiprávně poskytnuté státní podpory je odstranit narušení hospodářské soutěže způsobené poskytnutým konkurenčním zvýhodněním¹¹⁴. Sledovaným výsledkem při obnovení situace před poskytnutím protiprávní podpory je mimoto obecně zachování užitečného účinku ustanovení Smluv týkajících se státních podpor¹¹⁵. V tomto ohledu není samotný právní zánik společnosti Sernam jako právnické osoby v ničem zárukou zrušení dotované činnosti. Konečně, jak připomněl Tribunál¹¹⁶, podpora musí být vymáhána po společnosti, která pokračuje v *hospodářské činnosti* podniku, který byl původním příjemcem zvýhodnění.

106. V důsledku toho není kontextuální výklad článku 4 rozhodnutí Sernam 2, který provedl Tribunál mimo to, že vychází z klasické výkladové metody, která je k dispozici unijnímu soudu, stížen žádným nesprávným právním posouzením. Výtku vycházející z nesprávného právního posouzení, neboť Tribunál chybně vyložil článek 4 rozhodnutí Sernam 2, je tedy třeba zamítnout.

107. Jelikož je potvrzeno, že společnost Sernam zůstala v očích Komise nositelkou povinnosti vrátit podporu ve výši 41 milionů, pokud by její hospodářská činnost pokračovala, zbývá přezkoumat, že Tribunál správně zanalyzoval kritéria nutná pro toto pokračování. Jak vyplývá z bodu 236 napadeného rozsudku, společnost SNCF „nezpochybňuj[e] tuto analýzu hospodářské návaznosti“, připomenutou v bodech 234 a 235 uvedeného rozsudku.

1) K předmětu převodu

108. Společnost SNCF vykládá napadený rozsudek chybně, když tvrdí, že Tribunál považoval kritérium předmětu převodu za splněné, neboť celá společnost Sernam byla převedena v rozporu s čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2. V bodě 240 napadeného rozsudku Tribunál rozhodl, že toto kritérium musí být považováno za splněné nikoliv z důvodu pouhé skutečnosti, že k převodu došlo v rozporu s čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, ale naopak proto, že při přezkumu třetí části čtvrtého žalobního důvodu

112 – Viz zejména bod 148 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

113 – Viz bod 150 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

114 – Viz mimo jiné bod 77 rozsudku SMI.

115 – Rozsudek ze dne 20. září 2001, Banks (C-390/98, EU:C:2001:456, bod 75).

116 – Viz bod 277 napadeného rozsudku, který cituje rozsudek ze dne 11. prosince 2012, Komise v. Španělsko (C-610/10, EU:C:2012:781).

konstatoval, že se Komise mohla právem domnívat, že byla převedena celá společnost Sernam¹¹⁷. Dále vzhledem k tomu, že se společnost SNCF domnívala, že její výtku směřuje k prokázání pouze irelevantní povahy argumentu Tribunálu, nepředkládá výtku směřující ke zpochybnění správnosti zjištění provedeného Tribunálu. Jak zdůrazňuje Komise, společnost SNCF zde nezpochybnila bod 137 napadeného rozsudku, ve kterém Tribunál dospěl k závěru, že „Komise se tedy nedopustila žádného nesprávného právního posouzení, ani nesprávného skutkového zjištění ohledně předmětu převodu, když uvedla v bodě 116 odůvodnění rozhodnutí [Sernam 3], že převedení činností nepředstavovalo prodej aktiv, ale převedení *celé* společnosti Sernam (aktiva a pasiva) s několika výjimkami“¹¹⁸.

2) K totožnosti akcionářů

109. Ze schématu převzatého v bodě 23 tohoto stanoviska jasně vyplývá, že navrhovatelka, po které Komise žádala, aby převedla aktiva její dceřiné společnosti Sernam, měla jinou dceřinou společnost nazvanou Sernam Xpress a že aktiva společnosti Sernam byla převedena právě na tuto dceřinou společnost Sernam Xpress. Společnost SNCF tedy převedla na jednu ze svých dceřiných společností podnik, který byl příjemcem podpory.

110. Společnost SNCF vytýká Tribunálu, že analyzoval kritérium totožnosti akcionářů, pokud jde o vztah mezi společnostmi Sernam a Sernam Xpress, a nikoliv mezi společnostmi Sernam Xpress a Financière Sernam. Vysvětluje, že společnost Sernam Xpress byla pouze nástrojem k převedení aktiv společnosti Sernam, jejíž zprostředkování bylo vynuceno spojením právních omezení na vnitrostátní úrovni a na úrovni Společenství.

111. Připomínám nicméně, že na společnost Sernam Xpress byla převedena veškerá aktiva společnosti Sernam a společnost SNCF nezpochybňuje, že k tomuto převodu došlo. Mimoto a jak správně připomněl Tribunál, Komise nezaložila své úvahy na hospodářské návaznosti mezi společnostmi Sernam a Financière Sernam. Komise nepovažovala toto kritérium za splněné proto, že existuje totožnost akcionářů mezi společnostmi Sernam a Financière Sernam, ale proto, že existuje totožnost akcionářů mezi společnostmi Sernam a Sernam Xpress. A Komise dospěla k závěru, že společnost Financière Sernam musí být považována za osobu povinnou k navrácení podpory ve výši 41 milionů eur pouze proto, že to byla ona, kdo se spojil se společností Sernam Xpress, ale po provedení analýzy je v první řadě osobou povinnou k navrácení podpory právě společnost Sernam Xpress¹¹⁹. Za těchto podmínek jsou argumenty společnosti SNCF směřující k prokázání neexistence totožnosti akcionářů mezi společnostmi Sernam a Financière Sernam irelevantní. Ze stejných důvodů nemůže být vyhověno ani výtce týkající se porušení zásady, podle které se právo státních podpor nezabývá právními formami, které mohou mít transakce, ale pouze jejich hospodářskou skutečností.

3) K okamžiku převodu

112. Je třeba konstatovat, že i když se lze domnívat, že k převodu došlo po přijetí rozhodnutí Sernam 2 a za účelem jeho výkonu, nebrání to tomu, že od okamžiku, kdy se dozvěděly o tomto rozhodnutí, byly si francouzské orgány vědomy toho, že bude třeba, aby vymohly zpět podporu ve výši 41 milionů eur, takže názor, že když došlo k převodu po přijetí konečného rozhodnutí, nelze vyloučit záměr obejít povinnost navrácení, není nijak stížen nesprávným právním posouzením ze strany Tribunálu, a to tím spíše že společnost SNCF neurčila žádné konkrétní právní pravidlo, které by tímto Tribunál porušil.

117 – S ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 234 napadeného rozsudku, kterou společnost SNCF nezpochybňuje, je převzetí pracovních smluv dovolávané několikrát společností SNCF rovněž indicií, že se předmět převodu týká přinejmenším podstatné části společnosti Sernam.

118 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

119 – Viz bod 149 napadeného rozsudku.

4) *K hospodářské logice operace*

113. Navrhovatelka zpochybňuje, že Tribunál mohl dospět k závěru, že operace nepřerušila hospodářskou činnost společnosti Sernam, a tudíž nebyl dodržen cíl čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, zatímco podle společnosti SNCF uvedený článek převod činnosti společnosti Sernam umožňoval. Omezuje se tak na stručné zopakování argumentů, které již byly předloženy, zanalyzovány a odmítnuty v rámci prvního důvodu projednávaného kasačního opravného prostředku, na který tudíž odkazují.

5) *K ceně převodu*

114. Společnost SNCF Tribunálu vytýká, že odmítl zohlednit tržní cenu zaplacenou za aktiva společnosti Sernam, kdežto podle ní je tato cena „podle judikatury jedním z nejdůležitějších kritérií za účelem závěru o neexistenci hospodářské návaznosti“¹²⁰. V rámci své argumentace se navrhovatelka omezuje na parafrázování připomenutí judikatury týkající se prodeje činností, které měly prospěch z podpory, provedeného Komisí v bodě 137 a násl. odůvodnění rozhodnutí Sernam 3. Společnost SNCF zdůrazňuje zejména tvrzení Tribunálu ve věci CDA¹²¹, že jestliže nabyvatel zaplatil kupní cenu odpovídající tržní ceně, není možné dospět k závěru, že si zachoval skutečný prospěch z konkurenčního zvýhodnění.

115. Nejsem však zaprvé přesvědčen, že by bylo možné Tribunálu vytýkat, že nezohlednil toto kritérium, neboť skutečně provedl analýzu směřující k určení, zda bylo v projednávané věci toto kritérium dodrženo, aby dospěl k závěru, že tomu tak nebylo.

116. Zadrugé, i když společnost SNCF sice správně připomněla, že kritérium tržní ceny je jedním z nejdůležitějších, možná zapoměla, že není v každém případě dostatečné pro přijetí závěru o neexistenci hospodářské návaznosti, takže i kdyby bylo možné shledat nesprávné právní posouzení v analýze Tribunálu týkající se kritéria zaplacené ceny v kontextu analýzy hospodářské návaznosti, nebylo by dostatečné proto, aby byla odmítnuta celá uvedená analýza a tím méně, jak navrhuje navrhovatelka, aby byl zrušen napadený rozsudek.

117. Zatřetí, když společnost SNCF odkazuje také na body rozsudku SMI¹²², ve kterých Soudní dvůr rovněž zohlednil povahu řízení, jehož účelem je dosáhnout zadání za údajnou tržní cenu, společnost SNCF nezpochybňuje souvztažnost, kterou stanovil Tribunál v bodě 255 napadeného rozsudku mezi požadavkem na otevřené a transparentní řízení na jedné straně a požadavkem na tržní cenu na straně druhé. Z analýzy provedené v rámci druhého důvodu projednávaného kasačního opravného prostředku přitom vyplývá, že řízení, které mělo vést k prodeji společnosti Sernam v celku, nevykazovalo všechny znaky otevřeného a transparentního řízení.

6) *Závěry ohledně pátého důvodu kasačního opravného prostředku*

118. Jelikož nelze v rámci tohoto pátého důvodu kasačního opravného prostředku vyhovět žádné výtce, je třeba tento důvod zamítnout.

¹²⁰ – Viz body 120 a 125 kasačního opravného prostředku.

¹²¹ – Body 97 až 99.

¹²² – Body 93 až 95.

6. K šestému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení, nedostatečného odůvodnění a ze zkreslení skutkového stavu, neboť Tribunál rozhodl, že se na převod aktiv společnosti Sernam v celku nevztahuje zásada soukromého investora

a) Napadený rozsudek

119. Šestý důvod kasačního opravného prostředku směřuje proti bodům 283 a násl. napadeného rozsudku, ve kterých Tribunál posoudil první část šestého důvodu žaloby na neplatnost¹²³ vycházející ze skutečnosti, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když prohlásila kritérium soukromého investora za nepoužitelné v projednávané věci.

120. Tribunál připomněl, že rozhodnutí Komise neuplatnit kritérium soukromého investora spočívá na dvou důvodech uvedených v bodech 154 a 155 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3, a nejprve přezkoumal argumenty společnosti SNCF týkající se druhého důvodu¹²⁴, podle kterého se Komise domnívala, že záporná cena dohodnutá mezi společnostmi SNCF a Financière Sernam svědčí o skutečnosti, že se jedná o postoupení ztrátové činnosti, které nelze považovat za ekvivalent vyrovnávacího opatření, a že záporná cena odpovídá provozní podpoře, která již z podstaty nemůže omezit narušení hospodářské soutěže. Nesprávné provedení vyrovnávacích opatření stanovených v článku 3 rozhodnutí Sernam 2 podle Komise způsobilo nepoužitelnost kritéria soukromého investora¹²⁵.

121. Pokud jde o tento druhý důvod, Tribunál nejdříve posoudil důvod vycházející ze skutečnosti, že prodej aktiv v celku nepředstavoval alternativu k vyrovnávacím opatřením stanoveným v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Sernam 2¹²⁶. Tribunál v tomto ohledu zaprvé připomněl, že čl. 3 odst. 2 uvedeného rozhodnutí odpovídá provedení jedné ze dvou alternativních podmínek slučitelnosti podpory na restrukturalizaci navržených Komisí a rovnocenné alternativě k podmínkám uvedeným v odstavci 1, přičemž oba odstavce sledují naprosto stejný cíl vyrovnat narušení hospodářské soutěže (ústup ze silničního trhu s nadměrnou kapacitou ve scénáři zamýšleném v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Sernam 2 nebo ukončení dotované činnosti společnosti Sernam v případě provedení čl. 3 odst. 2 uvedeného rozhodnutí, tedy prodej aktiv společnosti Sernam v celku). Tribunál na základě toho dospěl k závěru, že prodej aktiv společnosti Sernam v celku lze považovat za ekvivalent opatření uvedených v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Sernam 2¹²⁷. Zadruhé odmítl Tribunál argument společnosti SNCF, podle kterého bylo dodržení vyrovnávacích opatření podle čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Sernam 2 odůvodněno pokračováním činnosti Sernam v její právní formě před převodem, a uvedl, že dodržení opatření bylo odůvodněno zachováním hospodářské činnosti příjemce podpory na restrukturalizaci na trhu, a nikoliv pouhou skutečností, že je zachována jeho právní subjektivita¹²⁸. Zatřetí se Tribunál domníval, že jelikož podmínka týkající se prodeje aktiv v celku vylučuje pasiva, případné získání záporné ceny je již pojmově vyloučeno, aniž je třeba po Komisi požadovat, aby výslovně upřesnila, že nebyl přijatelný převod za zápornou cenu¹²⁹. Tribunál tedy zamítl první výtku směřující proti bodu 155 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

123 – Vycházejícího z právního omylu, kterého se Komise dopustila tím, že se domnívala, že opatření stanovená v memorandu o porozumění ze dne 21. července 2005 o převodu aktiv společnosti Sernam v celku představují nové státní podpory ve prospěch společnosti Sernam-Xpress-Financière Sernam.

124 – Viz bod 288 napadeného rozsudku.

125 – Viz body 287 a 288 napadeného rozsudku.

126 – Viz bod 293 a násl. napadeného rozsudku.

127 – Viz bod 297 napadeného rozsudku.

128 – Viz body 298 a 299 napadeného rozsudku.

129 – Viz body 300 a 301 napadeného rozsudku.

122. Tribunál poté přezkoumal druhý důvod směřující proti tomuto bodu odůvodnění a vycházející ze skutečnosti, že provedení vyrovnávacího opatření je věcí příjemce podpory nebo státu-akcionáře, ale nikoliv státu jako nositele veřejné moci¹³⁰. Tribunál tedy rozhodl, že prodej aktiv společnosti Sernam v celku na základě čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 nebyl rozhodnutím, které by učinil soukromý investor za obvyklých tržních podmínek s vyhlídkou maximalizace zisku nebo minimalizace ztrát v souladu s hospodářskou racionalitou, neboť základní logikou vyrovnávacích opatření je zabránit jakémukoliv nadměrnému narušení hospodářské soutěže způsobenému poskytnutím podpory na restrukturalizaci prohlášené za podmíněně slučitelnou rozhodnutím Sernam 2¹³¹. Tribunál dále zdůraznil, že vyrovnávací opatření mohla přinutit příjemce podpory nebo jeho akcionáře k hospodářsky neoptimálnímu řešení, což by soukromý investor v obvyklé tržní situaci nezamýšlel, a přezkoumal, že tomu tak bylo v projednávané věci¹³². Vyvodil z toho, že hospodářská logika prodeje aktiv v celku se lišila od logiky soukromého subjektu¹³³. Tribunál konečně připomněl, že čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 neukládal prodej celé ztrátové společnosti, ale pouze prodej jejích aktiv s kladnou hospodářskou hodnotou. Nabídka vedení společnosti Sernam zahrnovala požadavky na navýšení kapitálu, odepsání pohledávek a záruky ze strany prodávajícího právě proto, že byla prodána celá společnost Sernam s potřebou financování. Tato opatření tedy vyplývají přímo z porušení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 a nemají žádný vztah s použitím kritéria soukromého investora¹³⁴. Tribunál tedy zamítl rovněž druhou výtku směřující proti bodu 155 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

123. Z důvodu skutečnosti, že Tribunál konstatoval legalitu druhého důvodu dovolávaného Komisí k odmítnutí uplatnění kritéria soukromého investora, rozhodl, již není třeba přezkoumat ostatní argumenty týkající se prvního důvodu vycházejícího z kontextu navrácení státních podpor¹³⁵.

b) K první části šestého důvodu kasačního opravného prostředku

1) Shrnutí argumentace účastnic řízení

124. Společnost SNCF Tribunálu, který se omezil na převzetí odůvodnění rozhodnutí Sernam 3, které vysvětlovalo důvody, proč Komise odmítla uplatnit zásadu obezřetného soukromého investora na převod aktiv společnosti Sernam v celku, vytýká, že se nevyjádřil k předložené výtce, podle které jsou důvody ve vzájemném rozporu. Společnost SNCF je totiž toho názoru, že pokud převod aktiv v celku představuje vyrovnávací opatření, je podmínkou slučitelnosti podpory na restrukturalizaci společnosti Sernam. Z toho vyvozuje, že čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, který stanoví uvedené podmínky, nelze považovat za součást kontextu navrácení podpory. Komise nemohla odmítnout uplatnit zásadu soukromého investora z důvodu údajné existence situace navrácení. V bodě 312 napadeného rozsudku se přitom Tribunál nevyjádřil k této výtce, když rozhodl, že „již není třeba přezkoumat ostatní argumenty týkající se prvního důvodu předloženého Komisí k odůvodnění neuplatnitelnosti kritéria soukromého investora vycházejícího z kontextu navrácení státních podpor“. Toto nevyjádření se způsobuje vadu odůvodnění napadeného rozsudku.

125. Ve své replice společnost SNCF konečně Tribunálu vytýká, že nerozhodl o rozporném odůvodnění, na kterém bylo založeno rozhodnutí Komise neuplatnit kritérium soukromého investora, jelikož se Komise toto nemohla domnívat současně z důvodu existence jednak situace navrácení (což předpokládá, že podpora je neslučitelná) a jednak vyrovnávacího opatření (což předpokládá, že je podpora slučitelná).

130 – Viz bod 303 a násl. napadeného rozsudku.

131 – Viz body 305 a 306 napadeného rozsudku.

132 – Viz body 307 a 308 napadeného rozsudku.

133 – Viz bod 309 napadeného rozsudku.

134 – Viz bod 310 napadeného rozsudku.

135 – Viz bod 312 napadeného rozsudku.

126. Komise navrhuje zamítnutí této první části.

2) Analýza

127. Z bodů 154 a 155 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3 vyplývá, že se Komise domnívala, že nelze uplatnit kritérium soukromého investora v tržním hospodářství proto, aby se případně na opatření stanovená v memorandu o porozumění ze dne 21. července 2005 nepoužila kvalifikace jakožto státních podpor, neboť se domnívala, že tato opatření byla přijata „v případě, kdy se má podpora získat zpět“¹³⁶, a že prodej aktiv společnosti Sernam v celku stanovený v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 byl pojat jako ekvivalent vyrovnávacích opatření, i když z Pokynů Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích¹³⁷ vyplývalo, že převod ztrátové činnosti nelze za takové opatření považovat, takže záporná cena zaplacená při převodu společnosti Sernam odpovídala provozní podpoře poskytnuté podniku, která již z podstaty nemůže omezit narušení hospodářské soutěže¹³⁸.

128. Analýza provedená Tribunálem dodržela tuto strukturu a současně přehodila její pořadí. V důsledku toho Tribunál nejprve zkoumal argumenty navrhovatelky ve spojení s důvodem neuplatnitelnosti kritéria soukromého investora obsaženým v bodě 154 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3. Jak jsem připomněl výše, Tribunál odmítl všechny argumenty, které směřovaly ke zpochybnění opodstatněnosti tohoto bodu odůvodnění, takže Tribunál potvrdil, že se Komise právem domnívala, že není povinna uplatnit na dotčená opatření uvedené kritérium.

129. Jakmile Tribunál takto rozhodl, osud, který vyhradil argumentům žalobkyně směřujícím proti důvodu obsaženému v bodě 154 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3, již neměl vliv na přezkum výtky vycházející z toho, že se Komise dopustila právního omylu tím, že prohlásila kritérium soukromého investora za nepoužitelné, jelikož se tyto argumenty staly irelevantními. Z tohoto důvodu se Tribunál domníval, aniž narušil svou argumentaci vadou spočívající v nedostatečném odůvodnění nebo v odmítnutí rozhodnout, že již není třeba zkoumat argumenty týkající se prvního důvodu předloženého Komisí k odůvodnění neuplatnitelnosti kritéria soukromého investora v údajném kontextu navracení státních podpor.

130. Pokud jde o výtku podanou ve stadiu repliky společnosti SNCF, že Tribunál neobjevil ani nepovažoval za chybný rozpor mezi oběma důvody, ze kterých Komise vycházela proto, aby se domnívala, že se neuplatní kritérium soukromého investora, omezím se na konstatování, že takový rozpor nebyl uplatněn před Tribunálem. V každém případě, jak uvedla Komise, rozhodnutí Sernam 2 je velmi spektrálním rozhodnutím, které je součástí kontextu navracení podpory ve výši 41 milionů eur a i kontextu podmíněnosti podpory na restrukturalizaci. Tribunálu tedy nelze vytýkat, že nenalezl rozpor, který nejen že neexistuje, ale mimoto se zdá, že před ním nebyl ani uplatněn.

131. První část šestého důvodu kasačního opravného prostředku musí být proto zamítnuta.

c) K druhé části šestého důvodu kasačního opravného prostředku

1) Shrnutí argumentace účastnic řízení

132. Společnost SNCF tvrdí, že Tribunál tím, že potvrdil přístup přijatý Komisí, podle kterého se zásada soukromého investora neuplatnila, jelikož převedení aktiv bylo stanoveno jako vyrovnávací opatření, závažně zkreslil rozhodnutí Sernam 2. V tomto ohledu navrhovatelka uplatňuje čtyři výtky.

¹³⁶ – Bod 154 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

¹³⁷ – Sdělení Komise – Pokyny Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. 2004, C 244, s. 2).

¹³⁸ – Viz bod 155 odůvodnění rozhodnutí Sernam 3.

133. Zaprvé čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 stanovil, že k převodu aktiv společnosti Sernam v celku musí dojít prostřednictvím transparentního a otevřeného zadávacího řízení za tržní cenu, což právě znamená uplatnit zásadu soukromého investora, která je tak stanovena v samotném jádru uvedeného článku. Tribunál tedy zkreslil skutkový stav a obsah rozhodnutí Sernam 2 tím, že je nahradil vlastním odůvodněním.

134. Zadruhé Tribunál tím, že rozhodl, že převod aktiv společnosti Sernam v celku musel vyloučit veškerá pasiva, a v důsledku toho byl případ získání záporné ceny již pojmově vyloučen, zkreslil rozhodnutí Sernam 2, jak navrhovatelka tvrdila v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku. Mimoto čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 tím, že stanovil, aby byl převod aktiv společnosti Sernam v celku proveden za tržní cenu, přičemž tato cena mohla být klidně záporná¹³⁹, nikdy neuložil, aby se převod konal za cenu nulovou nebo kladnou, takže Tribunál doplnil podmínku nestanovenou v uvedeném článku, který tedy zkreslil.

135. Zatřetí Tribunál tím, že v bodě 100 napadeného rozsudku rozhodl, že jediným požadavkem uloženým čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 bylo, aby zaplacená cena byla cenou tržní, a poté v bodě 301 téhož rozsudku rozhodl, že kupní cena nemohla být již pojmově záporná, způsobil vadu svého rozsudku spočívající v rozporném odůvodnění.

136. Začtvrté, i kdyby bylo třeba použít teleologický výklad čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, záporná nebo kladná povaha tržní ceny nemá z tohoto hlediska žádný vliv. Společnost SNCF v tomto ohledu připomíná bod 217 odůvodnění rozhodnutí Sernam 2, podle kterého se cílem jasně jeví cíl umožnit třetí osobě převodem aktiv společnosti Sernam v celku převzít tržní podíly společnosti Sernam, takže společnost Sernam již nebude působit na trhu ve své předchozí právní formě. Skutečnost, že k převodu došlo za zápornou nebo kladnou cenu, je z hlediska tohoto cíle irelevantní. Podíly na trhu společnosti Sernam byly skutečně uvolněny ve prospěch nezávislého nabyvatele za tržní cenu prostřednictvím transparentního a otevřeného zadávacího řízení. Tribunál tedy zkreslil rozhodnutí Sernam 2 tím, že rozhodl, že převod aktiv společnosti Sernam v celku již pojmově nemohl být proveden za zápornou cenu.

137. Ve stadiu repliky společnost SNCF dodává, že Komise nemohla s ohledem na obsah svého sdělení o pojmu „státní podpora“¹⁴⁰ tvrdit, že kritérium soukromého investora není zaměřováno s podmínkou prodeje za tržní cenu prostřednictvím otevřeného a transparentního řízení, kdežto samotná zásada soukromého investora v rámci prodeje aktiv veřejným podnikem ukládá dosáhnout tržní ceny, jejíž existenci lze předpokládat, pokud vyplývá z takového řízení. Kromě toho společnost SNCF tvrdí, že na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, při převodu jediného aktiva by mohla být získána záporná cena a celková hodnota aktiv převedených v celku mohla být v projednávané věci rovněž záporná vzhledem ke strukturálně ztrátové povaze činnosti a závazkům spojeným s tímto převodem.

138. Komise se domnívá, že tato druhá část musí být zamítnuta.

139 – Navrhovatelka se zde dovolává rozsudku ze dne 28. ledna 2003, Německo v. Komise (C-334/99, EU:C:2003:55, bod 133), a rozsudku Tribunálu ze dne 13. května 2015, Niki Luftfahrt v. Komise (T-511/09, EU:T:2015:284, bod 139).

140 – Sdělení Komise o pojmu „státní podpora“ uvedeném v čl. 107 odst. 1 SFEU (Úř. věst. 2016, C 262, s. 1, zejména jeho body 74 a 84).

2) Analýza

139. V rámci této druhé části společnost SNCF v podstatě Tribunálu vytýká, že zkreslil čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 z důvodu skutečnosti, že 1) nerozhodl, že uvedený článek tím, že vyžadoval, aby k převodu došlo za tržní cenu prostřednictvím otevřeného a transparentního řízení, již v sobě zahrnoval zárodky uplatnění kritéria soukromého investora, 2) tento článek vyložil v tom smyslu, že ukládal převod pouze aktiv společnosti Sernam a k tomuto převodu nemohlo dojít za zápornou cenu, a 3) ani teleologický výklad přijatý Tribunálem nemůže odůvodňovat vyloučení prodeje za zápornou cenu soudem. Kromě toho společnost SNCF vytýká Tribunálu rozporné odůvodnění.

140. Tribunál v bodě 292 napadeného rozsudku uvedl, že uplatnitelnost kritéria soukromého investora závisí na tom, zda členský stát poskytne hospodářskou výhodu podniku, jež vlastní, jako akcionář, a nikoli jako nositel veřejné moci, přičemž zásahy státu, jejichž cílem je dostát závazkům, které mu přísluší jakožto orgánu veřejné moci, nelze srovnávat se zásahy soukromého investora v tržním hospodářství. Zejména v tomto ohledu může být relevantní povaha a cíl tohoto opatření, kontext, v němž bylo vydáno, sledovaný cíl a pravidla, kterými se uvedené opatření řídí¹⁴¹.

141. Pro připomenutí uvádím, že cílem uplatnění tohoto kritéria je „určit, zda hospodářská výhoda poskytnutá veřejnému podniku v jakékoli formě ze státních prostředků z důvodu jejích účinků narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž a ovlivňovat obchod mezi členskými státy“¹⁴². Test soukromého investora bude proveden jen tehdy, pokud bylo zvýhodnění poskytnuto státem jako akcionářem, jelikož Soudní dvůr rozhodl, že „musí být hospodářská výhoda [...] posuzována z hlediska kritéria soukromého investora, ukáže-li se po celkovém posouzení, že dotýčný členský stát sice použil takové nástroje veřejné moci, ale uvedenou výhodu poskytl v postavení akcionáře podniku, jehož je vlastníkem“¹⁴³. Tudíž „uplatnitelnost kritéria soukromého investora na zásah veřejné moci závisí nejen na formě poskytnuté výhody, ale i na kvalifikaci uvedeného zásahu jakožto rozhodnutí akcionáře dotýčného podniku“¹⁴⁴.

142. V kontextu projednávané věci je přitom třeba konstatovat, že v souladu s tím, co vyplývá z bodů 46 a násl. tohoto stanoviska, Tribunál správně potvrdil vyrovnávací cíl scénáře uvedeného v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2. Prodej aktiv společnosti Sernam v celku se skutečně jevil jako alternativa k přeorientování jejích činností stanovenému v čl. 3 odst. 1 tohoto rozhodnutí, neboť článek 3 byl celý věnován podmínkám, které musely být dodrženy proto, aby podpora na restrukturalizaci poskytnutá společnosti Sernam byla slučitelná. K převodu aktiv v celku tak došlo pouze proto, že jej rozhodnutí Sernam 2 alternativně ukládalo. Je tedy irelevantní, že samotný obsah čl. 3 odst. 2 rozhodnutí 2 odráží, jak tvrdí společnost SNCF, údajné uplatnění zásady soukromého investora. Požadavek, aby byla vyrovnávací opatření provedena za podmínek, které směřují k obnovení zdravé hospodářské soutěže, spadá do samotné podstaty vyrovnání, ale nijak nepředpokládá zapojení státu v okamžiku jejich provedení. Mimoto z výše uvedené analýzy rovněž vyplývá, že k prodeji aktiv společnosti Sernam v celku muselo dojít bez všech pasiv. I když sice tržní cena může být skutečně cenou zápornou, navrhovatelka neprokázala, že pokud by byla převedena pouze aktiva společnosti Sernam, jejich cena by byla přese všechno záporná. V tomto ohledu je nicméně potřeba uvést, že argument shrnutý v bodě 137 tohoto stanoviska je v přímém rozporu s vyjádřením společnosti SNCF na jednání před Tribunálem, uvedeným v bodě 84 tohoto stanoviska. Mimoto, jestliže se Tribunál domníval, že v projednávané věci nemohla být tržní cena uvedená v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 nutně záporná, bylo tomu tak proto, že se správně domníval, že Komise z titulu vyrovnání předpokládala, že budou převedena pouze aktiva společnosti Sernam. Na rozdíl od toho, co tvrdí společnost SNCF, Tribunál nedoplnil žádnou podmínku v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2. Z těchto stejných důvodů je třeba odmítnout argument vycházející z údajného rozporného odůvodnění mezi

141 – Viz bod 292 napadeného rozsudku a citovaná judikatura.

142 – Viz rozsudek ze dne 5. června 2012, Komise v. EDF (C-124/10 P, dále jen „rozsudek EDF“, EU:C:2012:318, bod 89).

143 – Rozsudek ze dne 3. dubna 2014, Komise v. Nizozemsko a ING Groep (C-224/12 P, dále jen „rozsudek ING“, EU:C:2014:213, bod 30).

144 – Bod 31 rozsudku ING.

body 100 a 301 napadeného rozsudku. Mimoto, pokud jde o argument vycházející z teleologického výkladu čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, opakují, že cíl sledovaný tímto článkem již byl přezkoumán v bodě 46 a násl. tohoto stanoviska. Není tedy obtížné pochopit, v čem záporná cena – která předpokládala navýšení kapitálu společnosti Sernam společností SNCF, a tedy nové vložení hotovostních prostředků – narážela bezprostředně na sledovaný vyrovnávací cíl.

143. Konečně je třeba se vyjádřit k argumentu společnosti SNCF, která s odkazem na poslední verzi Pokynů Komise pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích tvrdí, že strukturální vyrovnávací opatření musí mít v zásadě „formu odprodeje životaschopného samostatného podniku bez přerušení jeho činnosti, který by si za předpokladu, že bude provozován *vhodným kupujícím*, udržel dlouhodobou účinnou konkurenceschopnost“¹⁴⁵. Kromě toho, že tento argument nebyl uplatněn před Tribunálem, spatřuji v jeho uvedení zcela zřejmý náznak zaujatosti argumentace společnosti SNCF v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku, která patrně zcela pomíjí celkovou situaci a vychází z předpokladu, že aktiva byla převedena plně v souladu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí Sernam 2 a všechna přijatá opatření měla za následek omezení narušení hospodářské soutěže, jak bylo vyžadováno. Tak tomu však nebylo zejména z důvodu – jak bylo uvedeno – předmětu převodu, totožnosti kupujícího a povahy provedeného řízení. Za těchto podmínek se zaplacená záporná cena, která by se v jiném kontextu mohla ukázat jako zcela odůvodněná, zde zdá jako indicie doplňující již dobře prokázaný soubor důkazů, že francouzské orgány se prostřednictvím společnosti SNCF nechovaly, jak jim ukládalo unijní právo.

144. Jelikož tedy úvahy Tribunálu nejsou stíženy žádným zkreslením, ani rozporným odůvodněním, je třeba druhou část šestého důvodu kasačního opravného prostředku zamítnout.

d) K třetí části šestého důvodu kasačního opravného prostředku

1) Shrnutí argumentace účastnic řízení

145. Třetí část vychází z několika nesprávných právních posouzení z důvodu údajné nepoužitelnosti kritéria obezřetného soukromého investora, jelikož převod aktiv společnost Sernam v celku představoval ekvivalent vyrovnávacímu opatření. Podle společnosti SNCF je k provedení takového opatření povinen příjemce podpory, kterým může být bez rozdílu veřejný nebo soukromý podnik, a nikoliv stát jako nositel veřejné moci. Nic neodůvodňuje odmítnout uplatnění kritéria soukromého investora při provedení vyrovnávacího opatření. Když Tribunál rozhodl jinak, porušil čl. 107 odst. 1 SFEU. Společnost SNCF připomíná klasickou judikaturu týkající se přezkumu vykonávaného soudem v oblasti státních podpor a prvků zakládajících uvedené podpory¹⁴⁶, jakož i skutečnosti, které vedly k vydání rozsudku ING¹⁴⁷, ve kterém Soudní dvůr rozhodl, že skutečnost, že původní kapitálový vklad do podniku v obtížích provedený státem zakládá státní podporu, nijak nezbavuje stát povinnosti chovat se ve fázi změny podmínek zpětného splacení kapitálového vkladu jako obezřetný soukromý investor a splňovat požadavek hospodářské racionality.

146. Tribunál se tedy ve svém rozsudku dopustil zjevně nesprávného právního posouzení, když v bodech 306 a 307 napadeného rozsudku rozhodl, že vzhledem k tomu, že logikou vyrovnávacích opatření bylo zabránit jakémukoliv nadměrnému narušení hospodářské soutěže, mohla tato opatření přinutit příjemce podpory i jeho akcionáře k řešení neoptimálního z hlediska čisté finanční návratnosti, což by soukromý investor v obvyklé tržní situaci nezamýšlel. Jestliže totiž Komise přijetím rozhodnutí Sernam 2 očekávala, že společnost SNCF dosáhne přesného cíle, musela se tato společnost

145 – Viz bod 80 Pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (Úř. věst. 2014, C 249, s. 1). Kurzívou zvýraznil autor stanoviska.

146 – Společnost SNCF zejména odkazuje na rozsudky ze dne 9. prosince 1997, Tiercé Ladbroke v. Komise (C-353/95 P, EU:C:1997:596), ze dne 16. května 2000, Francie v. Ladbroke Racing a Komise (C-83/98 P, EU:C:2000:248, bod 25), a rozsudek EDF (bod 78).

147 – Body 32 až 37.

jako akcionář společnosti Sernam chovat hospodářsky rozumným způsobem za účelem dosažení tohoto cíle, tak jak by se choval jakýkoliv soukromý akcionář. V tomto ohledu společnost SNCF připomíná, že judikatura Soudního dvora¹⁴⁸ přihlíží ke skutečnosti, že soukromí investoři podléhají zákonným povinnostem nebo omezením a chovají se hospodářsky nejrozumněji. Cíl provést vyrovnávací opatření není podobný povinnosti, kterou má veřejná moc, ale použije se na jakéhokoliv veřejného či soukromého příjemce státní podpory na restrukturalizaci. V projednávané věci musí být tedy chování společnosti SNCF srovnáno s chováním soukromého akcionáře za stejných okolností, tedy akcionáře povinného převést aktiva dceřiné společnosti, která byla příjemcem podpory na restrukturalizaci, v celku, a Komise se tedy nemůže zprostit své povinnosti přezkoumat hospodářskou racionalitu sporných opatření¹⁴⁹. Tento požadavek hospodářské racionality platí rovněž v případě veřejného podniku. S ohledem na skutečnost, že soudní likvidace se ukázala nákladnější než provedení tohoto vyrovnávacího opatření, je zjevné, že soukromý akcionář by jednal stejně jako společnost SNCF. Proto tato společnost tvrdí, že Tribunál porušil čl. 107 odst. 1 SFEU, když v bodě 309 napadeného rozsudku rozhodl, že „vyrovnávací logika prodeje aktiv společnosti Sernam v celku [...] se lišila od logiky soukromého subjektu snažícího se maximalizovat své zisky nebo v dané věci minimalizovat své ztráty“. Tribunál měl konstatovat, že Komise měla povinnost posoudit hospodářskou racionalitu všech opatření přijatých společností SNCF v okamžiku převodu aktiv společnosti Sernam v celku. Nemohl tak rozhodnout, že zápis pohledávek do pasiv soudní likvidace společnosti Sernam společností SNCF poskytl společnosti Sernam Xpress, poté Financière Sernam, zvýhodnění, aniž uplatnil kritérium soukromého investora¹⁵⁰. Stejně Tribunál nemohl odmítnout uplatnění zásady soukromého investora na záruky za pasivum poskytnuté kupujícímu při prodeji aktiv společnosti Sernam v celku, aniž určil, zda by takové záruky byly přijatelné pro soukromého prodávajícího v tržním hospodářství¹⁵¹. Mimoto Tribunál nemohl ani odmítnout toto uplatnění na sporná opatření pouze proto, že vyplývala přímo z porušení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, a tedy nijak nesouvisela s použitím kritéria soukromého investora¹⁵², a to z důvodu skutečnosti, že takové zjištění vychází z chybného předpokladu, že by převod aktiv v celku umožnil poskytnout nové státní podpory společnosti Sernam Xpress a Financière Sernam.

147. Ve stadiu repliky společnost SNCF dodává, že pokud by povinnost soukromého investora převést aktiva podniku v celku byla tomuto investorovi uložena orgánem veřejné moci s přihlédnutím ke státním podporám, jejichž byl příjemcem, je zjevné, že by ji soukromý investor splnil hospodářsky nejrozumnějším způsobem a že na základě zásady rovného zacházení by veřejný podnik měl moci udělat to samé. V odpovědi poskytnuté Komisi, podle které se tato zásada zde nepoužije v projednávaném případě z důvodu skutečnosti, že jakékoliv rozhodnutí o podmíněné slučitelnosti podpory je určeno státu, jehož věcí je uložit podniku, který je příjemcem podpory, dodržování vyrovnávacích opatření, společnost SNCF uvádí, že z Pokynů o státní podpoře na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích¹⁵³ vyplývá, že provést plán na restrukturalizaci a splnit jakoukoliv jinou povinnost stanovenou v rozhodnutí Komise musí právě podnik¹⁵⁴. Konečně společnost SNCF trvá na relevanci rozsudků EDF a ING¹⁵⁵ pro vyřešení principiální otázky předložené v rámci této části šestého žalobního důvodu, a to i přes zjevné faktické rozdíly mezi těmito rozsudky a projednávaným kasačním opravným prostředkem.

148 – Zejména rozsudek EDF (bod 79).

149 – Obdobně navrhovatelka cituje rozsudek ING.

150 – Viz bod 323 napadeného rozsudku.

151 – Viz bod 327 napadeného rozsudku.

152 – Viz bod 310 napadeného rozsudku.

153 – Citované v poznámce pod čarou 137 tohoto stanoviska.

154 – Navrhovatelka zde odkazuje zejména na bod 47 těchto pokynů.

155 – Rozsudky ze dne 5. června 2012, Komise v. EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318), a ze dne 3. dubna 2014, Komise v. Nizozemsko a ING Groep (C-224/12 P, EU:C:2014:213).

148. V důsledku toho společnost SNCF tvrdí, že Tribunál se tím, že odmítl uplatnit kritérium soukromého investora na převod aktiv společnost Sernam v celku z toho důvodu, že se čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 týkal vyrovnávacího opatření, dopustil ve svém rozsudku několika nesprávných právních posouzení.

149. Komise navrhuje zamítnutí této třetí části šestého důvodu kasačního opravného prostředku.

2) Analýza

150. Otázkou položenou v tomto ohledu je otázka, zda kontext vyrovnání, ve kterém byla přijata sporná opatření, stačil k vyloučení uplatnitelnosti kritéria soukromého investora, a to i když se *in fine* účinek uvedených opatření ukázal velmi vzdálený vyrovnávacímu cíli sledovanému čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2.

151. Připomínám, že v bodě 152 a násl. odůvodnění rozhodnutí Sernam 3 Komise přezkoumala opatření stanovená v memorandu o porozumění ze dne 21. července 2005¹⁵⁶ zejména z důvodu skutečnosti, že byla přijata, i když Komise požadovala provedení vyrovnávacích opatření proto, aby podpora na restrukturalizaci společnost Sernam mohla být považována za slučitelnou.

152. Úloha státu jako akcionáře podniku na jedné straně a podniku jednajícího jako nositel veřejné moci na straně druhé musí být odlišeny a uplatnitelnost kritéria soukromého investora „závisí v konečném výsledku na tom, zda dotčený členský stát poskytne hospodářskou výhodu podniku, jež vlastní, jako akcionář, a nikoli jako nositel veřejné moci“¹⁵⁷. Jak jsem připomněl, z rozsudku EDF vyplývá, že je věcí Komise „aby učinil[a] celkové posouzení a zohlednil[a] kromě skutečností poskytnutých [dotčeným členským státem] i ostatní relevantní skutečnosti daného případu, které [jí] umožňují určit, zda uvedený členský stát vydal dotčené opatření v postavení akcionáře či v postavení nositele veřejné moci. [...] v tomto ohledu může být konkrétně relevantní *povaha* a *cíl* tohoto opatření, *kontext*, v němž bylo vydáno, jakož i jeho *cíl* a *pravidla*, kterými se uvedené opatření řídí“¹⁵⁸. Jinými slovy, uplatnitelnost kritéria soukromého investora závisí na kvalifikaci zásahu veřejné moci jakožto rozhodnutí akcionáře dotčeného podniku¹⁵⁹.

153. Nejsem přesvědčen, že rozsudek ING¹⁶⁰ stačí sám o sobě k vyřešení otázky, která je zde předložena, jelikož kontext, ve kterém byl vydán, je relativně omezený a v každém případě nesouvisí s vyrovnávacím cílem, který muselo sledovat jakékoliv provedení čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2. Mimoto v rozhodnutí Komise, které bylo předmětem žaloby na neplatnost podané k Tribunálu ve věci ING, Komise analyzovala samostatně obě opatření (jedenak původní podporu a jedenak změny podmínek zpětného splacení)¹⁶¹.

156 – Tedy navýšení kapitálu společnosti Sernam ve výši 57 milionů eur a společnosti Sernam Xpress ve výši 2 milionů eur, odepsání pohledávek společnosti SNCF vůči společnosti Sernam ve výši 38,5 milionů eur, záruky poskytnuté společností SNCF za závazek dokončit ve stanovené lhůtě výstavbu závodu, který byl nutný pro provozování TBE, uhrazení případného růstu nájmů u nových provozoven, prodloužení nároku na návrat do mateřského podniku železničářů, kteří byli vysláni na práci v rámci společnosti Sernam, o tři roky, prodloužení sociálního protokolu o tři roky a záruka společností SNCF za trvání TBE a přístup k tomuto typu vlaku.

157 – Body 80 a 81 rozsudku EDF.

158 – Bod 86 rozsudku EDF. Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

159 – Bod 31 rozsudku ING.

160 – Rozsudek ze dne 3. dubna 2014, Komise v. Nizozemsko a ING Groep (C-224/12 P, EU:C:2014:213).

161 – Což mohlo mít vliv na přijaté řešení: viz bod 39 stanoviska generální advokátky E. Sharpston ve věci Komise v. Nizozemsko a ING Groep (C-224/12 P, EU:C:2013:870).

154. Otázkou přezkoumávanou v tomto rozsudku tudíž byla otázka, zda se Komise mohla zprostit své povinnosti přezkoumat hospodářskou racionalitu změny podmínek zpětného splacení z hlediska kritéria soukromého investora pouze z toho důvodu, že kapitálový vklad, který byl předmětem zpětného splacení, již představoval sám o sobě státní podporu¹⁶². Uvedená věc tudíž neříká nic o uplatnitelnosti kritéria soukromého investora ve vyrovnávacím kontextu ve vlastním slova smyslu, ale byla pro Soudní dvůr příležitostí, aby potvrdil povahu analýzy, kterou musí provést Komise za účelem určení, zda se toto kritérium použije.

155. Vodítkem, které rozsudky EDF a ING¹⁶³ poskytují, tedy je, že Komise musí posoudit situaci celkově, což Tribunál jednoznačně připomenul v bodě 292 napadeného rozsudku a přezkoumal.

156. Nejprve uvádím, že společnost SNCF v kontextu své argumentace věnované této třetí části šestého důvodu kasačního opravného prostředku připouští, že k jejímu zásahu prostřednictvím různých výše uvedených opatření došlo v kontextu provádění vyrovnávacích opatření na výslovnou žádost Komise. Jak jsem rovněž připomněl v rámci přezkumu prvního důvodu kasačního opravného prostředku, vyrovnávací opatření, která jsou uložena Komisí a jejichž dodržováním podmiňuje slučitelnost podpory na restrukturalizaci společnosti Sernam, jsou obsažena v rozhodnutí, které je určeno státu, a sledují cíl zmírnit narušení hospodářské soutěže způsobené poskytnutím podpory. Z důvodu skutečnosti, jak Komise připomněla ve svých písemnostech, že cílem vyrovnávacích opatření je „zbavit příjemce části jeho konkurenčního zvýhodnění“ a „částečně obnovit situaci v oblasti hospodářské soutěže“, jsou tedy uložena spíše ve veřejném zájmu než v zájmu příjemce. Mimoto stejně jako Komise inklinují k domněnce, že opatření přijatá na základě čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2 se původně vztahovala k povinnosti provést plán na restrukturalizaci za podmínek určených Komisí, aby podpora na restrukturalizaci, u které nelze popřít, že je již pojmově aktem veřejné moci, byla slučitelná.

157. Za těchto podmínek, a i když zde nehodlám zakotvit jakoukoliv domněnku, se mi zdá, že z celkové analýzy situace, jak je vyžadována judikaturou, tedy s přihlédnutím k povaze a předmětu opatření, kontextu, sledovanému cíli a pravidlům, kterými se opatření řídí, jasně vyplývá, že zde francouzský stát jako akcionář společnosti SNCF nevystupoval v tomto postavení.

158. Navrhovatelka uplatňuje ve stadiu repliky porušení rovného zacházení mezi veřejnými podniky a soukromými podniky. Toto tvrzení se zdá opožděné přinejmenším proto, že v písemnostech společnosti SNCF předložených Tribunálu o něm není žádná zmínka. V každém případě je podle mě obtížné takové porušení identifikovat. Zástupce společnosti SNCF na jednání před Soudním dvorem předložil svou argumentaci následovně: veřejný podnik, který zaplatí zápornou cenu při převodu, by nedodržel čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2, což by vedlo k právním následkům, které jsou známe z hlediska slučitelnosti původní podpory, ale bylo by mu rovněž vytýkáno, že poskytl novou státní podporu, kdežto soukromý podnik, kterému stát jako nositel veřejné moci uloží provést vyrovnávací opatření na základě rozhodnutí Komise, by rovněž nesplnil zaplacením záporné ceny podmínku týkající se slučitelnosti, což by vedlo k témuž právnímu následku, ale v žádném případě by mu nemohlo být vytýkáno, že poskytl novou podporu, neboť tato záporná cena by byla zaplacená ze soukromých prostředků. Jinak řečeno, v případě vyrovnávacích opatření provedených soukromým podnikem je samotná existence nové podpory nemožná a v tom je třeba spatřovat rozdílné zacházení.

159. Přiznám se, že shledávám, že je zde uvažování dovedeno do nesmyslnosti, jelikož již z definice a pojmově se nemůže v případě neexistence veřejných prostředků jednat o státní podporu. V důsledku toho se zdá srovnání, tak jak bylo provedeno společností SNCF, irrelevantní, a to tím spíše že se zaměřuje na zápornou povahu kupní ceny, i když se nejednalo o jedinou výtku s ohledem na podmínky stanovené v čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Sernam 2.

162 – Viz bod 37 rozsudku ING.

163 – Rozsudky ze dne 5. června 2012, Komise v. EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318), a ze dne 3. dubna 2014, Komise v. Nizozemsko a ING Groep (C-224/12 P, EU:C:2014:213).

160. Ze všech těchto důvodů je třeba rovněž zamítnout třetí část šestého důvodu kasačního opravného prostředku.

e) Závěry o šestém důvodu kasačního opravného prostředku

161. Vzhledem k tomu, že byly zamítnuty všechny tři části, ze kterých se skládá šestý důvod kasačního opravného prostředku, je třeba tento důvod zamítnout v plném rozsahu.

7. K argumentům uplatněným Komisí, které se týkají přípustnosti žaloby v prvním stupni

162. Ve své kasační odpovědi Komise v podstatě tvrdí, že i když tvrdila, že žaloba před Tribunálem je nepřípustná, Tribunál se k tomuto tvrzení nevyjádřil z důvodů tkvících v hospodárnosti řízení. Před Soudním dvorem Komise tvrdí, že Soudní dvůr je povinen případně i bez návrhu rozhodnout o nepominutelném důvodu vycházejícím z porušení podmínky stanovené v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU, podle které se žalobce může domáhat neplatnosti rozhodnutí, které mu není určeno, pouze tehdy, pokud se jej bezprostředně a osobně dotýká. Navrhovatelka přitom není bezprostředně a osobně dotčena rozhodnutím Sernam 3 a pokud jde o sporné rozhodnutí, nachází se v obdobné situaci, jako byla společnost DEFI v rozsudku DEFI v. Komise¹⁶⁴, zejména z důvodu skutečnosti, že společnost SNCF neměla rozhodovací samostatnost.

163. Přestože se může zdát otázka přípustnosti žaloby před Tribunálem předložená Komisí zajímavá, nevyžaduje z mé strany žádné doplňující úvahy ze dvou základních důvodů. První spočívá ve skutečnosti, že Komise nevyvozuje žádný samostatný závěr z argumentů, které předložila před Soudním dvorem a které se týkají přípustnosti žaloby podané k Tribunálu. Druhý důvod spočívá ve skutečnosti, že Tribunál odůvodnil své rozhodnutí nerozhodnout předem o přípustnosti žaloby „hospodárností řízení“¹⁶⁵ s odkazem zejména na rozsudek „Boehringer“¹⁶⁶. Pro připomenutí uvádím, že když Soudní dvůr rozhodoval v rámci kasačního opravného prostředku podaného proti rozsudku Tribunálu, ve kterém se Tribunál domníval, že „nebylo nutné rozhodnout o námitce nepřípustnosti předložené Radou, jelikož návrhová žádání [žalobkyň] musela být v každém případě zamítnuta ve věci samé“¹⁶⁷, uvedl, že „bylo věcí Tribunálu, aby posoudil [...], zda řádný výkon spravedlnosti odůvodňoval za okolností dané věci zamítnout žalobu ve věci samé [...] bez rozhodnutí o námitce nepřípustnosti“¹⁶⁸. Bez ohledu na legitimní výhrady¹⁶⁹, které lze vyjádřit ve vztahu k judikatuře, kterou Soudní dvůr od té doby použil v rámci k němu podaných přímých žalob¹⁷⁰ a výkonu jeho vlastního přezkumu v rámci kasačních opravných prostředků¹⁷¹, je třeba nicméně konstatovat, že Komise v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku ani nepředložila výtky vůči tomuto proudu judikatury. Tudíž vzhledem k tomu, že navrhuji kasační opravný prostředek zamítnout, není již třeba podrobněji přezkoumat otázku přípustnosti žaloby společnosti SNCF podané k Tribunálu.

V. K nákladům řízení

164. Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.

164 – Rozsudek ze dne 10. července 1986 (282/85, EU:C:1986:316).

165 – Bod 419 napadeného rozsudku.

166 – Rozsudek ze dne 26. února 2002, Rada v. Boehringer (C-23/00 P, EU:C:2002:118).

167 – Rozsudek ze dne 26. února 2002, Rada v. Boehringer (C-23/00 P, EU:C:2002:118, bod 51).

168 – Rozsudek ze dne 26. února 2002, Rada v. Boehringer (C-23/00 P, EU:C:2002:118, bod 52).

169 – Viz body 50 a násl. stanoviska generálního advokáta Y. Bota ve věci Philips Lighting Poland a Philips Lighting v. Rada (C-511/13 P, EU:C:2015:206).

170 – Viz rozsudek ze dne 23. března 2004, Francie v. Komise (C-233/02, EU:C:2004:173).

171 – Viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce (C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 193).

165. Podle čl. 138 odst. 1 téhož jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala po navrhovateli náhradu nákladů řízení a navrhovatelka by podle mého názoru neměla mít ve věci úspěch, bude důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku.

166. Konečně podle čl. 140 odst. 3 jednacího řádu Soudního dvora ponesou společnosti Mory SA a Mory Team vlastní náklady řízení.

VI. Závěry

167. Na základě všech výše uvedených úvah navrhuji, aby Soudní dvůr rozhodl následovně:

- „1) Kasační opravný prostředek se zamítá.
- 2) Společnosti SNCF Mobilités se ukládá náhrada nákladů řízení vynaložených Evropskou komisí.
- 3) Společnosti Mory SA a Mory Team ponesou vlastní náklady řízení.“